

Világosság

Ára 4 ftd

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 április 24, vasárnap.

VI. ÉVFOLYAM, 94. SZÁM.

Nézzenek jobban széjjel

Az utcán rakoncátlan északi szél futkároz. A falusi ház egyik szobájában vaskályha duruzsol és járási értekezlet folyik. A Magyar Népi Szövetség erdőjárásai szervezeteinek kiküldöttjei jöttek össze. Szervezeti jelentést tesznek, kérdésekre válaszolnak. Királydáróc jelent éppen. Kérdés: hogyan nyilvánul meg az osztályharc? Felelet: csendben vannak, kérem, nálunk békés emberek laknak. Ez az eset is igazolja, hogy falvainkon a dolgozó parasztság nem mindenütt látja tisztán az osztályharc fogalmát. Valószínű, hogy ilyen helyen sokan magát a harcot is, csak fejbeverés, utcai verekedések alakjában képzelik el. Talán nem is sejtik, hogy a falu elég bonyolult világában az a sok érdekösszeütközés, a zsirusz parasztság különböző mesterkedése, vagy a dolgozók szembehelyezkedése ezekkel a mesterkedésekkel: mindez osztályharc.

A legegyszerűbb falusi ember is ismeri a falu életét. Tapasztalatlából látja a jelenségeket. Legfeljebb nem tudja kellőképpen értékelni, megmagyarázni azokat. Ezen a téren segítséget kell kapnia. Éppen saját tapasztalatán keresztül lehet és kell megértetni vele az osztályharc értelmét. A falu dolgozóinak meg kell tanulniuk, hogy minél alaposabban nézzenek széjjel maguk körül. Sok mindent meglátnak majd. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1949 március 3—5-i plenáris ülésének a parasztkérdésben hozott határozata komoly segítséget jelent a dolgozó parasztságnak a falusi helyzet megítélésében. A határozat utmutatásainak ismeretében minden dolgozó földműves azonnal rábukkan ellenségére, arra, akivel szemben fel kell vennie a harcot. Csak azt kell figyelnie, ki az, aki állandóan kiszákmányolja a szegényt, a dolgozó parasztot.

A dolgozó földműves Királydárócon éppúgy, mint az ország bármely falujában megtalálhatja a kiszákmányoló elemeket. Vagy talán Királydárócon, Békén, Bonchidán, Pusztakamaráson nincs kiszákmányoló, nincs olyan kulák, aki béresnek visszatartja a bérét, nincs olyan, aki megszorult dolgozó parasztnak pénzt ad kölcsön és ezért zálogot vesz, nincs olyan, aki álhíreket terjeszt és a vetési munkálatok ellen beszélt? Hiszen maguk a királydáróciai jelentették, hogy náluk egyesek igyekeztek hangulatot szítani a veteményezés ellen. Ha jól emlékezünk, ugyancsak ők jelentették, hogy a kulákok formailag a községhez fűződnének szerződést béreseikkel és otthon igyekeznek más előnytelegebb megállapodásra bérni a béreseket. Eme kulákmesterkedésekkel keményen szembehelyezkedni, osztályharcot jelent.

Ki állíthatná, hogy ilyen mesterkedés nincs minden faluban. És éppen azért, mert van, nem lehet azt mondani, hogy „mi békés emberek vagyunk”. A kulákok nem békés emberek. Osztályhelyzetük-nél fogva ők nem békélhetnek meg s ne is várjuk tőlük, hogy megbékéljenek. Ez olyan hadaróság lenne, mintha azt kívánnánk,

hogy a farkas mondjon le természetéről s legyen szelid bárány. A kulák természeté az, hogy kiszákmányoljon. Nemcsak a szegények, a dolgozók, de a kulákok is látják, hogy a történelmi fejlődés iránya: a kiszákmányolás teljes felszámolása. Miért gondolnák tehát, hogy a kulák szép csendben ül, ölberakja a kezét és derült mosollyal szemléli népi demokráciánk fejlődését, a szocializmus építését. Miért is nézné békében azt, amikor őt a kiszákmányolásban, természetének féktelen kiélésében korlátozzuk, a falu vezetéseiből kiebrudaljuk.

Dolgozó földműveseinknek nem szabad ilyen ábrándokban hinniük. Ma még nincs falu, ahol ne

lenne osztályellenség. Tehát békéről sem lehet szó. Az bizonyos, hogy a kulákoknak ma kedvező lenne, ha mesterkedéseiket a dolgozók szép csendben, jámboran tűrnék, ha nem háborgatnák őket a kiszákmányolásban, a harcolásban. Ezért prédikálnak és prédikálnak az elvtelen „nemzeti egységet”, ezért sajnáltatják magukat pereputtyukkal és a politikailag elmaradt emberekkel.

A kulákoknak, a falu szipolyozóinak nincs inyülkre a dolgozó nép harca, mert az a kiszákmányolás korlátozását jelenti. Hát Nagy Gergely kulák, amikor adós marad béresének, örül-e annak, ha a mezőgazdasági munkások szak-

szervezete harcosan fellép vele szemben és követeli tőle a bérkifizetését, vagy a béresnek járó fogják, hogy az osztályharc léte-ruha megvásárlását? Ne csodálkozzunk, ha Nagy Gergely visszacsírja a multat, amikor a tőkés-földesurj rendszer csendőrszuro-nyainak védeimében harcolhatott, amidőn nem volt szakszervezet, amidőn a falusi szegények nem szervezkedhettek és nem folytathatták a munkásosztály hatatos támogatása mellett nyílt harcot ellene. Akkor ő volt az ur. Nos, ilyen csendet, ilyen békét kíván. De ez a béke nyomort, elnyomatást jelentett a dolgozó parasztságnak. A kulák az ilyen békéért harcol. Ez a béke azonban nem kell a dolgozó parasztságnak, mert a kulák békéje kegyetlen kiszákmányoláshoz vezetne.

Akik még hisznek az ilyen bé-

lások ravaszága, nézzenek csak jobban széjjel falujukban. Látni fogják, hogy az osztályharc létezik. Élesedik, egyre változatosabb módon jelentkezik. Saját bőrükön tapasztalhatják, hogy ebben a harcban a dolgozók nem maradhatnak békések. És nem is maradnak, mert a dolgozók életérdeke: megszabadulni a kiszákmányolástól. Az osztályharc folyik szeite az országban. Még Királydárócon is. A Román Munkáspárt irányítása alatt a tömegszervezetek a falvakon egyre nagyobb tömegeket vonnak be ebbe a harcba. A falvak dolgozói egyre jobban öntudatosodnak és egyre keményebben szállnak szembe a kuláksággal. Álljanak be a sorba a királydáróciai is és mindazok, akiknek érdeke a kulákok korlátozása.

LAZAR JÓZSEF.

AZ ANGOL NÉP a béke harcosai mellett áll!

— hangsúlyozta Zilliacus angol munkáspárti képviselő a párisi Béke-Világkongresszuson

PARIS (Radór) — A Béke-Világkongresszus csütörtökön délelőtt Pietro Nenni elnöklésével folytatta munkáját. Az első szónok Zilliacus angol munkáspárti képviselő volt, aki hangoztatta, hogy a háborús hírvetés és a reakció mesterkedése nem félemlít meg és nem tévesztheti meg az angol népet. „Ezért kijelentem, a béke egész világból jött híveinek ezen a kongresszusán, hogy az angol nép mellettetek van a békéért való harcban” — mondta.

A kongresszus délutáni ülésén, amely Gabriel d'Abroussier (Francia Equatori-Afrika küldöttje) elnöklésével folyt le, Alexandr Fagyjev, a szovjet küldöttség vezetője, Eugénie Cotton, a Demokrata Nők Nemzetközi Szövetségének a küldöttje, a mexikói Lombardo Toledano, Dembovszky Lengyel tudós, Berecki Albert magyar református püspök, a kubai Mirta Aguirre, Dozza olasz tekkész, a csehszlovákiai dr. Poligár, az angol Elisabeth Eckland Allen és a csehszlovákiai Neumann mondott beszédet. Mikor d'Abroussier elnök Fagyjevnek adta a szót, a küldöttek felállva hosszasan ünnepezték a szovjet küldöttséget.

Prágai jelentés szerint csütörtökön délután repülőgépen Prágába érkeztek a Béke-Világkongresszus szovjet és bolgár küldöttségeinek többi tagjai. Az újonnan érkezett 6 szovjet küldött között van Alexandrov filmrendező, Paladin, az Ukrán Tanácsköztársaság tudományos és művészeti akadémiájának elnöke, és Nazarian örmény költő.

A szakszervezeti Világszövetség felhívást intézett a világ dolgozóihoz május 1. alkalmából

A Szakszervezeti Világszövetség felhívást intézett a világ dolgozóihoz május 1. alkalmából. A felhívás utal arra, hogy a világot a gazdasági válság és a háború veszélye fenyegeti és ezek a veszélyek elkerülhetetlenül hatalmas társadalmi ellentétekhez vezetnek.

A válság közeledtét számos tünet jelzi egyes országokban a munkanélküliség egyre növekszik. A kapitalizmus védelmezői nem átalják bevallani, hogy a munkanélküliség számukra hasznos. Kétségtelen, hogy a fenyegető válság súlyát a munkások fogják megérezni, ha nem fognak össze. A felhívás a válság következtében feltétlenül idrobbanó társadalmi ellentéteket egészében a telhetetlen monopolizációra hárul.

A monopolizáció képviselői szegénytelenül bevallják, hogy a háború kevésbé költséges volna, mint a közelgő gazdasági válság és ezért inkább a háborút választják. A háború borzalmas dolog de ugyanakkor rendkívül jövedelmező is azok számára, akik a férfiak és nők millióinak vére-

ből és leirhatatlan szenvedéseiből sajtolták ki nyereségüket.

A felhívás utal arra, hogy a háborús uszítók minden reménységüket az atombombába helyezik és azt akarják elhitetni, hogy a pusztító fegyver monopolizációjának birtokosa néhány hét alatt meg tudja szerezni a győzelmet és a

Döntő támadás Nanking ellen

PEKING (Radór) — Az Uj Kina hírgyűnétség jelenti: Miután a Kuomintang-kormány elutasította a felszabadított területek kiadottsága és a Kuomintang küldöttsége által megvitatott nyolc békefeltételt. Mau-Cse-Dun, a Kínai Kommunista Párt elnöke és Csu-Teh tábornok, a felszabadító néphadsereg főparancsnoka, napi parancsban felszólította a néphadsereg katonáit, hogy induljanak Nanking ellen. A napiparancs felszólítja a néphadsereget, hogy szigetelje el a Kuomintang reakciós erőit és tartóztassa le a Kuomintang-háborús bűnöseit, akiknek nevét a néphadsereg parancsnoksága ez év elején közzétette. Ujra kifejezi a felszabadított Kína hatóságainak a békevágyát, kijelentve a kerületi békétárgyalá-

sokra való készséget a Kuomintang tartományi kormányával, amelyek hajlandók a békés meg egyezésre. Hangsúlyozza, hogy a Kuomintang-kormányt a békefeltételek elutasításában a kínai háborús főbűnös Csang-Kaj-Sek és az angol-amerikai imperialisták támogatták.

NANKING (Radór) — A felszabadító néphadsereg nagyszabású támadást kezdett a Jang-Cse folyamon. Nankingba érkezett hivatalos hírek szerint a néphadsereg első egységei erős tüzéségi előkészítés után, csütörtökön éjjelkor átkeltek a folyamaton a Nankingtól délnyugatra 130 kilométerre lévő Tikan közelében. Az átkelő és a Kuomintang északparti hídfőinek a felszámolása következtében, a Nanking eleste elkerülhetetlen. A

háború borzalmai az ő országukat nem érintik. Hitler hibájába esnek és elfelejtkeznek arról, hogy ha háborút robbantanak ki, ez az összes háborús uszítók összeomlásához és súlyos megbüntetéséhez vezet. Meg kell alkotni a béke világfrontját, mert ha az összes dolgozók kinyilatkoztatják eltökéltségüket, hogy megakadályozzák a háborút, a háború elkerülhető.

A felhívás súlyos bírálatot mond azok felett, akik megkísérelték a Szakszervezeti Világszövetség egységének megbontását. Megállapítja, hogy ez a kísérlet kudarcot vallott és a szakadárak elszigetelődtek. A Szakszervezeti Világszövetség nemcsak él és napról-napra erősödik, hanem demokratikus világszervezet marad továbbra is.

A felhívás végül megállapítja, hogy a demokrácia erői fölényben vannak a reakció erőivel szemben. Ahhoz azonban, hogy ezek a demokratikus erők megnyilatkozhassanak, meg kell szilárdítani a demokratikus erők egységét.

néphadsereg egységei már feltüntek a folyam partján Nankinggal szemben lévő Hukeutól 5 kilométernyire észak felé. Más egységek Kiangput támadják Nankingtól 7 kilométerre délkelet felé. Amerikai hírforrás szerint Kiangput már elfoglalták. A Nankingtól északkeleti irányban lévő Csing-Kang felé szintén támadás bontakozik ki.

A Kuomintang három yuanjának (a végrehajtó, törvényhozó és ellenőrző yuannak) az elnökei hivatalosan közölték, hogy a Kuomintang-kormány és a parlament késedelem nélkül kiüríti Nankingot és Kantonba megy. Nankingból Hongkongba érkezett hírek szerint szállítórepülőgépek készenállnak a kormány tagjainak és ezek családjának az elszállítására.

Éljen a béke híveinek harca, élen a Szovjetunióval!

A Magyar Népi Szövetség széki népdalgyűjtő munkájáról beszél a gyűjtő csoport vezetője

A Kolozs megye falvaiban rejtőzött népi táncok, dalok és táncmondások összegyűjtését határozta el a Magyar Népi Szövetség kolozsvári Magyar Művészeti Intézet növendékei és néhány tanára. Eddig Szék községben végeztek kutatómunkát. Négy alkalommal voltak kint. A táncgyűjtők létszáznál több táncot jegyeztek fel, s több mint kétszáz csujjogással, rejzással, táncmondással gazdagították a néprajz-irodalmat. A dalgyűjtők munkájáról hallgassuk meg a csoport vezetőjét, Jagamas Jánost, a Művészeti Intézet tanárát.

Előbb arra kérjük, hogy a dalgyűjtés módjait ismertesse. — Két módszer van — mondja. — Egyik gépi berendezéssel, fonográfal. A másik egyszerűbb, nehezebb, kottapapírral és ceruzával. Ezt használtuk mi is, a gépi berendezéshez szükséges hengerek hiányában. A munka megnyitása pénzkérdés, nekünk szük anyagi lehetőségek állottak rendelkezésünkre. Most fog megalkulni Kolozsvárt a bukaresti Folklór Intézet fiókintézet, melynek segítségével és keretei között fokozni tudjuk a gyűjtést.

A SZÉKI GYŰJTÉS

Tíz napot voltunk eddig Szék községben — folytatja. — A legjobb időszakban, a fonók idején. Szék népi hagyományai gazdag, értékes anyagot nyújtanak. A község földrajzi fekvése, gazdasági szempontból kedvezőtlen elszigeteltsége előnyös néprajzi szempontból. Megőrződtek a hagyományok, a dalok, a táncok, és a viselet.

Hogyan fogadták a község lakói a kutatómunkát? — Nem idegen előttük. 1941-ben Lajta és Kodály is felkereste Széket, Kisebb anyagot gyűjtöttek össze, mert rövid idő alatt nagy területen dolgozhat. Pedig Szék megérdemli az alapos munkát.

A környező vidék befolyásolja Szék néprajzát? — Kérdezzük.

Ezt még nem vizsgáltuk meg — hangzik a felelet. — Az ősi, tizenhat szótagos sorokra adott dallamon is énekelnek, ami igen ritka, kivesző forma. Dalkincsük annyira csábító, hogy kívánatos lenne a teljes anyag felgyűjtése. Olyan ősiséget, jellegzetességet lehet találni dalaikban, amilyent másutt ritkán.

A vidéken folytatott, e csoport munkáját előző dalgyűjtést így vázolja Jagamas János:

A század elején vándorgyűjtők járták a falvakat. Bartók és Kodály is ehhez a típushoz tartozott. Céljuk az volt, hogy nagy területről, minél rövidebb idő alatt gyűjtsenek anyagot. Most, az általános munka után, szükséges a részletek feldolgozása.

Ilyen részletes munkát — folytatja — eddig csak hárman végeztek. Egy Kerényi György nevű dalgyűjtő az egyik dunántúli falu dalkincsét gyűjtötte össze. Vergyass Lajos Ajfalu éneklő népe ajiáról jegyezte le a dalt. Járdányi Pál pedig Kide kolozsmegyei község magyarországi zenéjét rögzítette papíron.

Járdányi. Kide községben, ahol alig hatszáz magyarajku lakos van, ezer és néhány száz dalt gyűjtött össze. Széknek hozzávetőlegesen 5000 lakosa van. Mennyivel több dala is lehet, különösen, ha földrajzi helyzetét is tekintjük mint Kideé. Eddig 160 dalt vettünk fel papírra.

Kideben — folytatja — városi behatás is érződik. A város dalát széknek is szerint állnak. Ritkán zenélnék a kideiek. Az pedig talán felváltó magyarság, hogy ritka zenélés előnyöb

muzsikával jár. Széken sokat zenélnek és szívesen.

KÉT SZÉKI DAL

Megkérjük Jagamas Jánost, hogy ismertessen meg néhány érdekes széki dallal. Ime két régi szöveg:

Szék városban verbuválnak kötéllel, Elfogják a szegénylegényt erővel. A gazdagnak öt-hat fiát nem bántják.

A szegénynek, ha egy is van, elfogják.

— Ez a dal — mondja Jagamas János — híven tükrözi a földesuri rendszer népe nyomó politikáját. A szegény fiát 8-10 évre is elvitték, a gazdag le tudta fizetni, vagy barátsággal elintézte, hogy otthongyájk gyermekét. A másik dal a szegény népnek a gazdagokkal szembeni álláspontját tükrözi. Szövege:

Szeress szókát, szeress barnát, Csak ne szeressél nagygazdát. Mert a gazda csak hiteget, De a szegény szívből szeret.

A szövegeken, de a dallamokon is — folytatja — látszik, hogy Szék néprajza megőrizte ősiségét. Ez egyébként más alakban is megnyilvánul. Rengeteg helynév van Széken, minden talpalatnyi földnek külön nevet adtak a székiek.

Eddig tart a beszélgetés. A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezetének a népdalgyűjtő csoportja folytatja a munkát. Előbb összegyűjtik Szék teljes dalkincsét, utána más vidéket keresnek fel. Tudományos kutatómunka ez. A népi művészet őrzője. A multban elfojtott népi művészet újraélesztéséhez segít sz. gy. gyűjti szókba.

Élő kultur-otthonokra van szükség

Megszerették a falu dolgozói a kultur-otthonokat. Legalább is ezt bizonyítja az, hogy amíg például az elmúlt év decemberében az ország területén a kultur-otthonok rendezvényein 906.276 ember vett részt, ez év januárjában a szám 1,943.953-ra emelkedett. De bizonyosság erre az is, hogy dolgozó földműveseink lelkes önkéntes munkával építik a kultur-otthonokat, régi elhagyott épületeket varázsolnak újjá s rendeznek be gyönyörűen.

Sokáig élt kulturális elhagyatottságban, sötétségben dolgozó népünk. Így akarták egykori urai. Érihető hát, ha ma kapva-kap a tudás, a tanulás lehetőségén. Erzi, tudja, hogy csakis így teljes a felszabadulás.

S a kultur-otthonok hívátása csakugyan a dolgozó nép kulturális felszabadulásának frontján harcolni. Legtöbb helyen ezt megértették a kultur-otthonok vezetői. Sajnos azonban egészségtelen tünetekkel is találkozunk.

A kultur-otthonok kérdését sok helyen formálisan intélik el. Vagyis látszatra. Van is, nincs is. Némelyek úgy vélik, hogy elegendő egy szobát valahol lefoglalni s kitenni rá a táblát: kultur-otthon. Ez kevés.

Aranyszerűen a kultur-otthont az iskola egyik tantermében rendezték be. A tanteremben természetesen tanítás folyik délelőtt, délután. Meg aztán kicsit is. Így aztán érthető, hogy a kultur-otthon rendezvényeit a mozi hely-

ségében tartják meg. De az már nem érthető, hogy a kultur-otthon könyvtára az egyik tanteremben a földre van lerakva, csupán azért, mert a könyvtárszékényeken még nincsen üveg. A rádiót pedig legfennebb a tantesztület tagjai hallgatják. Olvasóterem nincs. Olvasókör nem működik. Az pedig nem elegendő, hogy a kultur-otthon vezetősége az iskola tantermében rendszeresen megtartja az ülést. Ettől még nem lesznek okosabbak és felvilágosultabbak a gyéresi dolgozók.

Többé-kevésbé hasonló helyzetet tapasztalunk Kolozson is. Itt a rendezvényeket a fűrdő egyik nagytermében tartják, olvasókörnek és könyvtárnak a község háza egyik szobáját nyitvántartották, de a szobában se asztal, se pad nincs. Pedig mennyivel eredményesebb volna, ha a falu dolgozói egy tágas, nagy teremben gyülehetnének össze s vitatnák meg közösen a felmerülő kérdéseket.

Világos, hogy az idézett példák szerint szervezett kultur-otthonok nem teljesíthetik hivatásukat. Látszat intézmények csupán, amire nincs szükségünk. Olyanokat csak a polgári világban csináltak. A mi kultur-otthonaink eleven műhelyek kell válnanak s ugyanakkor igazi otthonokká. A bürokratizmusnak, a henyeségnek nincs helye bennük, mert utját állja a nép feléledésének. (b. b.)

Tanulmányi kirándulások keretében járják a terepet a gyakorlati munkát végző új típusu egyetemi munkaközösségek

A Bolyai Tudományegyetem gyakorlati munkamódszerének az új típusu egyetem munkájának megfelelően, megkezdte azoknak a tanulmányi kirándulásoknak a sorozatát, melyek konkrét gyakorlati munkával vannak összekötve. Az Erdélyi Múzeum Egyeslet támogatásával eddig két ilyen tudományos kirándulást rendeztek. A harmadikra most kerül sor.

A Bolyai Tudományegyetem tanárainak és tanárségéinek ezek a tanulmányi kirándulások bevezetői annak a sorozatos terepi munkának, mely gyakorlati megvalósításokban hasznosítja a tudomány eszközeit és módszereit.

ROMAI EMLÉKEK FELTÁRÁSA A KÖRÖS VÖLGYÉBEN

Fereneci István tanárségéd a Körös völgyében, Kissebesnél a régi római határsáncok és őrhelyek nyomait kutatta. A fiatal régész már 1947-ben felfedező munkát végzett

a sebesváraljai római tábor környékén és jelenleg azt tanulmányozza, hogy a Körös völgyében, Csucs felé vezető, nyugati irányú uton, az ókori kereskedelmi forgalmat milyen római erődök és postaállomások biztosították.

A HARGITA FÖLDTANI ES BOTANIKAI FELTÁRÁSA

Török Zoltán egyetemi tanár, a természetrajzi kar dékánja. Marosi Pál egyetemi gyakornokkal, a Bolyai Tudományegyetem Hargita-füredőbéli üdülőtelepére utazott, ahol természetrajzi kutató központ megszervezését indítja meg. Ez a központ a Hargita geológiai és botanikai feltárását fogja biztosítani. A központot rendszeresen látogatják a jövőben a Bolyai Tudományegyetem természetrajz-szakos növendékei. Különösen a vasérc és kaolin előfordulásokat, a borvizeket és a gyógyhatású kénés gőzölköket fogják tanulmányozni.

A most készült kutatók a geológiai kutatások tervét készítették el. Legközelebb, Csűrös István előadó tanár vezetésével, másik tanulmányi csoport a havasi legelők vizsgálatát végzi el.

CSIKVÁRMEGYE GAZDASÁGI MONOGRAFIÁJÁNAK FELDOLGOZÁSA

Demeter János egyetemi tanár, a jogi, közigazgatási, közigazgatási kar dékánja, Kohn Hillel egyetemi tanár és Berényi Ádám előadó tanár, május elején Csikszerecédébe utazik, hogy előkészítse Csikvármegye gazdasági monografiájának a feldolgozását. Ez a munka, részben az ország tervgazdaságának megfelelően, helyi adatok feldolgozásával járul hozzá s nyújt ösztönzést a Csikvármegyében kifejleszhető ipar gyakorlati munkálatához. Egyelőre az illetékes hatóságoknak és szakembereknek készítik el a tervet, melyet véglegesen a közigazgatási katedracsoporthoz egyetemi hallgatóival fogják kidolgozni.

Vasárnap délután, a szamosfalvi kultur-otthonban

Levelezőnk írja: — Április 17. Délután 4 óra... A szamosfalvi kultur-otthon terne zmfolyástól tde van. Munkások, földművesek, tisztviselők, katonák, bregnek és gyermekek: magyarok és románok. Indulással kezdődik a műsor, majd a színpadon kerül elő „Csikós” című színmű rövid tartalm

általában a művelődési munkáról szól románul s a sportolásra is felhívja a figyelmet. Románok és magyarok egyforma érdeklődéssel figyelnek és helyeselnek. Az előadásnak bizonyára vannak fonyatékososságai, de a szereplők javarésze illyesen motog, beszél a színpadon

A háború utáni ötvenes tere Kirgizában is erősen érezteti hatását. Mindent építenek, új szén- és antimonbányákat tárnak föl, új völgyzárógátat, erőművek keletkeznek, amelyek gyönyörűen harmonizálnak a vadregényes tájjakkal.

Kirgizia fővárosa Frunze. Valamikor, a cárizmus idejében, Pispek nevű jelentéktelen vidéki városka volt. Inkább keleti városi székhely. Ma: lüktető város, aszfaltozott körutakkal, parkokkal, lakóházakkal, középületekkel. Itt a minisztertanács székel, amott az orosz fakultás épülete ragad meg bennünket a film kockáiról. Aztán: a kirgiz akadémia, színház, iskola, monumentális mozik, áruházak. A kirgiz nép is megváltozott: sok egykori pásztorból, vagy az ivadékból minőségi munkás, technikus, orvos, egyetemi tanár lett. A négy-százézer sorból álló gyönyörű kirgiz népet, amely évszázadokon keresztül a népének kesekéj révén maradt fenn, most adják ki kötetben. Az eposz a kirgiz népnek elnyomói elleni hősi harcát énekl meg.

A „Szojjetkirgizia” majdnem egész estét betöltő, hatalmas dokumentum-film. Nemcsak szép felvételek, havas tájak, bányák, kirgiz fürdőhelyek, megragadó munkás és értelmiségi típusok vannak benne. A képeknek belső összefüggése is van. Tanulság és földrajzi csavittal meleg lra.

Kirgizia, Kazahsztán, Ukrajna, vagy a Szovjetunió bármelyik másik köztársasága külön-külön is jelentős egészet képez. Előretörő országok ezek, melyeknek nemcsak létezéséről kell tudnunk, de mindannyiunk sajátos földrajzi, kulturális, gazdasági jellegzetességeit is ismernünk kell. A Szovjetunióról szóló ismereteinket nagy mértékben gazdagítja a szépen megszerkesztett mozgalmas film, melyet „Szojjetkirgizia” néven két kolozsvári moziban vetítenek. Sz. A.

A kolozsmegyei ifjúsági munkások kulturális munkaterve

Nagymérvű és elsősorban a falu felé forduló kulturtevékenységet tűzött maga elé feladatként az Ifjúsági Munkások Szövetség kolozsmegyei bizottságának a művelődési munkaközössége. Az ezzel kapcsolatban kidolgozott öthónapos munkatervük vezető szempontja az, hogy kulturális munkájuk minél inkább nevelő hatású legyen. A művészet ne csak a művészetért legyen, hanem neveljen, — ez volt a jelszavuk s ebben a szellemben tüzték ki megvalósításra vállalt feladatokat.

A cél érdekében mindenek előtt kibővítették a munkaközösséget. Létszámát hat taggal növelték. Erősítik a kulturcsoportokat is és újabb csoportokat létesítenek. Kerületekben, körzetekben, iskolákban, üzemekben és gyárakban irodalmi köröket alakítanak, ami újítás a szervezet keretében. Az irodalmi körökben együtt beszélnek meg a haladó irodalom új gyümölcseit.

A kulturotthonokban és internátusokban az ifjúságot érdeklő, komoly tárgyú filmeket vetítenek. Költőket, zeneszerzőket, tanárokat előadások tartására kérnek fel. A színház és a mozgóképszínház gyakoribb látogatása érdekében, kedvezményes jegyeket juttatnak a szervezett tagjainak.

A munkaterv többek között előirányozza a meglévő filharmonia zenekar kibővítését, valamint tizenhastagú harmonika-zenekar és fuvolazenekar létesítését. Másik jelentős célkitűzése az énekkarok kibővítése és valamennyi ifjunak az énekkarokba való bevonása.

A művelődési munkaközösség tevékenysége ezentul fokozottabban irányul a falusi dolgozók felé. Gyakrabban mennek ki a falvakra, hogy előadásokat tartsanak a dolgozó földműveseknek s jó példával is serkentésük a művelődési tevékenységét. Elsősorban azokat a falvakat keresik fel, ahol nincs kulturcsoporthoz, vagy ahol gyengén működik. A falumunkaterv nemcsak az ifjúságnak, hanem általában a falusi dolgozóknak kívánna segítséget adni s ugyanakkor hozzájárulni a város és a falu közötti kapcsolat szorosabbá válásához.

A vállalatok termelési prémiumokat fizetnek a termelésben kitűnt dolgozóknak

Szeptember 1-ig engedélyezik az állami erdőkben való legeltetést
Munkásiakásokat, napközi otthonokat, klubokat építenek a vállalatok igazgatói alapjából

A minisztertanács április 19-én megtartott ülésén határozatot hozott, amely újból bevezeti a termelési prémiumok rendszerét. A minisztertanács határozata alapján, az iparügyi minisztérium a termelési prémium rendszerének alkalmazására rendeletet adott ki. Ennek a rendeletnek értelmében az állami vállalatok és termelési szövetkezetek vezető személyzete, mérnökei, technikusai és munkásai a besorolási táblázatban megállapított bérükön felül termelési prémiumokban is részesülnek.

Termelési prémiumot adnak az előirányzott termelési terv túlszámolásáért, az önköltségi ár csökkentéséért és a munka, valamint a termelvények minőségi megjavításáért.

Olyan munkateljesítményekért, amelyek különleges erőfeszítést igényelnek, a szakminisztérium, a vállalat igazgatójának javaslatára külön szabályzatban megállapított esetekben ugyancsak prémiumok kiutalását engedélyezheti.

Termelési prémiumot csak akkor folyósítanak, ha a jutalom elnyerésére jogosító valamelyik feltétel teljesítését nem a többi termelési feltétel hátrányára érték el. A prémiumokat a vállalatok beralapjaiból fizetik.

A minisztériumok, két napon belül, kötelesek kidolgozni a prémiumok kiszámítására szolgáló szabályzatokat és azokat véleményezésre a tervbizottsághoz, az államgépezet észszerűsítésére és egyszerűsítésére alakult bizottsághoz, valamint az OSZT-hoz benyújtani. A minisztériumok által elkészített ugynevezett típus-szabályzatok átvétele után minden vállalat köteles a szakminisztériumának saját prémium fizetési szabályzatát elküldeni.

A szabályzatok végleges jóváhagyásáig a vállalatok az általuk összeállított szabályzatok alapján számfejtik a prémiumokat és azokra elégeket folyósítanak.

A miniszteri rendelet alapján megállapított prémiumok összegét 1949 április 1-től kezdődőleg folyósítják. A rendelet nem vonatkozik az állami kereskedelmi vállalatokra, valamint azokra a termelő szövetkezetekre, amelyek a Szövetkezeti Központnak nem tagjai.

Összhangba hozzák a közép- és felsőfokú oktatást

A hivatalos lap csütörtöki számában több közoktatásügyi minisztériumi rendelet jelent meg. Az egyik közoktatásügyi minisztériumi rendelet értelmében a közoktatásügyi minisztériumban bizottságot létesítenek, melynek hivatása összhangba hozni a közép- és felsőfokú oktatás kérdéseit.

A közoktatásügyi minisztériumnak egy másik rendelete értelmében a különböző középfokú műszaki iskolák osztályfőnöki tisztségét betöltő tanárainak hatásköre ugyanaz, mint a középfokú iskolákban tanító osztályfőnököké. A több iskolában tanító tanár is csak egy osztálynak lehet osztályfőnöke. A középfokú iskolák osztályfőnökei a középfokú iskolák osztályfőnökeinek járó illetményt kapják.

A közoktatásügyi minisztérium harmadik rendelete csökkenti a középfokú iskolák igazgatói részére megállapított kötelező tanórák számát. A 11 osztályos isko-

lák igazgatói 12 órát, 16 osztályig 10 órát, 20 osztályig 8 órát, 24 osztályig 6 órát kötelesek tanítani. A 24 osztálynál több osztállyal rendelkező iskolák igazgatói pedig egyetlen tanórát sem kötelesek vállalni.

AZ ÁLLAMI ERDŐKÉNY IS LEGELTETHETNEK A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK

A földművelésügyi minisztérium hathatósan támogatja a dolgozó földműveseket a mezőgazdasági termelés és az állattenyésztés fokozásában. Ezért, az állattenyésztés egyik fontos kérdését, a legeltetést, teljesen új alapokra helyezte. A földművelésügyi minisztérium — a Hivatalos Közlöny csütörtöki számában megjelent rendeletével — megengedi, hogy azokban a községekben, amelyek nem rendelkeznek külön legelőterekkel, jószágokat az állami erdőkben legeltethessék. A szarvasmarháknál minden 40 jószágból álló

csorda és 100 juhból álló nyáj mellé legkevesebb egy-egy pásztort kell alkalmazni.

A legeltetési jogot elsősorban a dolgozó földműveseknek adják meg vagyoni helyzetük tekintetbevételével. A helyi időközi bizottságok kimutatást készítenek azokról a dolgozó földművesekről, akiknek megengedték azt, hogy igénybevegyék az állami legelőket.

A szarvasmarha havi legeltetési díja 40 lej, a kisebb állatoké pedig 10 lej. Ezt az összeget azok fizetik, akiknek legfeljebb 3 nagy és 15 kisebb állatjuk van. Az illeték az állatok számárányának megfelelően emelkedik.

A földművelésügyi minisztérium rendeletében engedélyezett legeltetés szeptember 1-én lejár. Az erdőkben tilos esztenákat létesíteni és pásztortüzeket gyújtani. Az állatok tulajdonosai együttesen felelősek az erdőben okozott esetleges károkért. A legeltetésre vonatkozó szerződést, az erdészeti hivataloknál kell megkötöni.

Hetvenkilenc esztendővel ezelőtt a Volga mentén 1870 április 22-én született Vladimir Iljics Lenin, a világgkommunizmus vezére, minden idők és népek legnagyobb lángelméje, a hős Bolsevik Párt és a szovjet állam megalapítója, az emberiség történelmében új korszakot nyitó! Nagy Októberi Szocialista Forradalom szervezője és megihletője.

Lenin új életet és erőt öntött a marxizmusba, alkotó módon alkalmazta a tudományos szocializmus megteremtőinek elveit, módszereit és forradalmi szel-

Az eltelt negyedszázad teljes egészében igazolta Lenin zseniális előrelátását. A polgári demokrácia minden részében teljesen elkorhad. A polgári demokrácia leleplezte önmagát, mint a pénz-tőke, az amerikai hatvan család, a franciaországi kétszáz család, az angliai néhány tucat vagy néhány száz család diktatúrájának egyik formája.

Lenin történelmi szerepének megítélésénél nem nézhetjük csupán a múltat, hanem eszméit napjainkra vonatkoztatva, a mai eseményekre alkalmaz-

va, eljutunk a társadalmi fejlődés törvényszerűségeinek felismeréséig. A leninizmus elthhatja csak a tömegekbe a saját erejükbe vetett szilárd meggyőződést és felkelti bennük a legyőzhetetlen életképesség szellemét. Lenin neve harcra hívja a világ összes dolgozóit az emberiség boldogabb jövőjének kialakításáért. Vladimir Iljics Lenin felejthetetlen, dicső emlékét határtalan ragaszkodással és tisztelettel ünneplik a diadalmas szocializmus országának népei, a népi demokratikus államok dolgozói és velük együtt, az imperializmus elnyomása alóli felszabadulásukért küzdő népek, a világ minden részében.

Hogyan kell felhasználni a vállalatoknak az igazgatói alapot?

A Hivatalos Közlöny csütörtöki számában megjelent rendelettörvény szabályozza a vállalatok igazgatói alapjainak pénzellátását és az alapok felhasználását.

A rendelet törvény értelmében, a tervszerűsítés folytán elért haszon és a vállalat saját erőfeszítése által, a tervelőirányzatokon felül elért haszonból táplált igazgatói alap pénzalapját az alkalmazottak munka- és életviszonyainak megjavítására fordítják. Ezekből az összegekből, amely a vállalat dolgozóinak jobb és lendületesebb munkája és a vállalat jövedelmezőségének arányában nő, munkásiakásokat, klubokat, napközi otthonokat, óvodákat és étkezdéket építenek, a meglevőket pedig fejlesztik és bővítik. Az igaz-

gatói alapból folyósítják a szocialista munkaversenyekben kitűnt munkások részére kiutalt jutalmakat és a rendkívüli tevékenységért járó jutalmakat, valamint fehézik a kirándulások, a sporttevékenység és pihenő-akciók, a különböző ünnepek költségeit, könyveket és kulturális jellegű broszúrákat és folyóiratokat vásárolnak. Végül pedig az igazgatói alapból a vállalat alkalmazottainak bizonyos esetekben segítyeket folyósítanak.

Az igazgatói alapok létesítésével a vállalatok hasznának egyrészt az összes dolgozók javára fordítják és ezzel, a béreken és fizetésekén kívül a vállalat haszonrészesévé tették őket.

Scânteia

április 23-4 számában „Hogyan dolgozik a ploesti Május 1 üzemek bizottsága az alkalmazottak besorolásánál elkövetett hibák helyreigazításán” című belső cikkében:

Az iparügyi minisztérium, valamint az OSZT utasításai szerint, a ploesti Május 1 üzemben megalakult az a bizottság, amelynek feladata helyreigazítani az alkalmazottak besorolása alkalmával elkövetett hibákat. A bizottság sorra veszi a beérkezett panaszokat és a törvény, valamint a méltányosság szerint elbírálja azokat. Az üzem M. 1 osztályának 416 munkása közül többeknek a besorolás alkalmával gépiesen értelmezték az utasításokat és ezért hibákat követtek el. Most a jogos panaszokat felülvizsgálva, helyt adtak azoknak a kéréseknek, amelyekben nyilvánvaló hibákra mutáltak rá és amelyeket a besorolások alkalmával követtek el. Az egyes jogos panaszok mellett azonban, egyes munkások részéről, a bizottság több jogtalan panaszt is kapott. Ezek közül a legtöbben azért éltek panasszal, mert „a másik is panaszt adott be”. Természetesen, az ilyen kéréseket visszautasították.

Igy például — írja a cikk — Mihai Marin a 4. csoportba sorolt lakatos, jöllehet az új bérrendszer szerint sokkal több fizetést kapott, mint az előtt, mégis panasszal élt, amelyet nem indokolt meg. Panaszát visszautasították, mert a besorolási táblázat szerint sorolták be abba a bércsoportba, amely őt szaktudása szerint megilletti. Ugyanígy visszautasították az 5. bércsoportba sorolt Bursuc Mihail lakatos panaszát is. Az osztályvezető a bizottság előtt elmondta, hogy Bursuc Mihail lakatosnak még sokat kell képeznie magát szakmailag. Ért ahhoz, hogy alkalmassá legyen szereljen be, de nem ért a motor szereléshez és egy kompresszor összeállításához. Így tehát panaszja teljesen jogtalan.

Az a tény, hogy a ploesti Május 1 üzemek munkásai alaplan panaszokat terjesztettek elő a bizottságnak, nagymértékben annak tudható be, hogy az üzem szakszervezete nem végeztet komoly felvilágosító munkát. A szakszervezet nem népszerűsíti az új bérrendszert és azokat a kritériumokat, amelyek alapján helyrehozzák a besorolások alkalmával elkövetett hibákat.

Felvi ágostó és nevelő esti tanfolyamokat indított a szolnokdobokamegyei MNSz szervezete

DÉS. — A szolnokdobokamegyei egyre szélesebb tömegeket mozgósítanak munkára. A Magyar Népi Szövetség szolnokdobokamegyei szervezetei politikai esti tanfolyamok indításával helyi MNSz szervezetei — mióta gondoskodtak arról, hogy a dolgozó szegényparasztság kezébe kerüljön a vezetés és a befurakodott népellenes elemeket magával hozza az osztályöntudat eltávolították — megerősödtek és megerősödését.

Désen, Szamosujváron, Rettegen, Bethlenen, Magyarlápason, Domokoson, Dészichegyen, Désaknán és Széken indultak meg az esti politikai tanfolyamok, amelyek tízenegyet elöadásra tagozódnak. Az előadókat, részben a Román Munkáspárt, részben pedig a Magyar Népi Szövetség megyei szervezete biztosítja.

Az esti tanfolyamok megindulását oly nagyfokú érdeklődés előzte meg, hogy ezt a politikai nevelő akciót még szélesebb keretekben kell a jövőben megszervezni, hogy így minél nagyobb tömegek ismerhessék meg a saját tithasság el a marx-leninista állni tanok igazságait.

Villanyégők szabad árusítása

15 W—1000 W

„FIERUL”
 ÁLLAMI ÁRUHÁZ, CLUJ
 Molotov-utca 21 szám

4 millió rubel jövedelme volt

a múlt esztendőben

a „Karl Liebknecht“-kolhoznak

A váltógazdálkodás csodálatos eredményei

Egyik legutóbbi utam alkalmával megismerkedtem a „Karl Liebknecht“ kolhoz parasztjainak, Geraszim Pelz fiaival. Beszélgettem velük. A fiúk kolhozukról beszéltek:

— Látogasson meg bennünket, hogy a helyszínen győződjön meg arról, mennyit terem a föld, ha a kolhozunka módszereivel művelik meg és ha alkalmazzák a mezőgazdasági tudomány leghaladottabb vívmányait. Nincs ugyan valami sok szántóföldünk, alig 650 hektár és ez sem nagyon termékeny. A kollektivizálás előtt a parasztok ezeken a földeken silány terméseredményeket értek el. Ma azonban kolhozunk „milliomos kolhoz“.

A meghívásnak eleget tettem és így kerültem a „Karl Liebknecht“ kolhozba, ahol a Pelz-család látott vendégül.

Geraszim Pelz öttagú családja négy szobából álló téglabazában lakik. Tavaly, a család évi jövedelme meghaladta a 100.000 rubelt. A jövedelemből Pelznek bőségesen telt új ebédlő, háló és szalonbutorra. Pelz két fia, Zsura és Ivan, ma már finom szövetségekkel 4-5 ünnepi ruhával büszkélkedhetnek. Mindegyiknek van az önkívül 3-4 pár elegáns cipője, a nők pedig selyemruhákat hordanak. Minden férfinak saját motorkerékpára van, amelyre ünnepekenként az egész családot felültetik és Odesszába mennek, ahol megnézik a színházi újdonságokat. Számos kolhozbelit látogattam meg, közöttük Oszip Rubáknak, a kolhoz párttorát is. A forradalom előtt csak a legföldhözragadtabb parasztok mentek pártornak. Oszip Rubáknak négy tagú családja van. 1948-ban az elvégzett munkanapokért 41.800 rubelt, 4 tonna gabonát, másfél tonna bort, négy tonna zöldséget és krumplit kapott. Saját kertjéből és gyümölcsöséből a pártor családja külön másféltonna őszi barackot takarított be.

A bor és a többi termékek egy részét értékesítették. Az árucikkért Oszip Rubák több ezer rubelt kapott.

A pártor lakásának három szobáját drága butorok díszítik. A foteleket bőrrel vonták be, a falakat pedig képek tarkítják. A lakásban találunk még legmodernebb kivitelű rádiókészüléket és egy nagyszerű zongorát.

Rubák pártor fia és lánya, akik a középiskolát végezték, nagy érdeklődést tanúsítanak a zene és az irodalom iránt. Nagy könyvtárjukban az orosz klasszikusok sorozatait őrzik.

— Mindezzel a kolhoz ajándékozott meg — mondja Rubák — és ez a dolgok természetes rendje. Mert kolhozunknak tavaly 4 millió rubel jövedelme volt.

A kolhozbeliek észszerű és tervszerű gazdálkodást folytatnak: a gabonatermesztést, az állattenyésztést és a kertészetet. Gabonatermesztésre mindössze csak 307 hektár területet használnak. Az őszi vetéseknek szánt földeket ősszel felszántják, tavasszal és nyáron pedig, az őszi vetésig zöldséget ültetnek és így évente két termést takarítanak be ezekről a földekről. A tavasz elején hagymát, retek és más idényzöldséget ültetnek, májusban pedig, az őszi vetések betakarítása után, ugyanazokon a földeken babot és más hüvelyes veteményt ültetnek. A hüvelyesek betakarítása után a kolhoz szorgalmas parasztainak még bőven jut idejük az őszi vetési munkák elvégzésére.

A kolhozunk úgy a gabona, mint a vetemény tekintetében bőséges termékeket hoz a föld. Így 100 hektárt kitevő szántóföldjükről hektáronként átlag 2200

kiló őszi búzát arattak, tavasszal és nyáron pedig, ugyanazokról a földekről hektáronként 8 tonna deszkagyár, a malom stb. gépeinek meghajtásához. A kolhozunk 12 villanymotorja van, továbbá két nagy gépesített lakatosműhelyt és kovácsműhelyt tart üzemben, a gyümölcs és zöldségtérms szállítására pedig 5 tehergépkocsit használ.

Az állattenyésztés szintén hatalmas fejlődésnek indult a kolhozban. De a kolhoz legjövendőbb és legvirágzóbb termelési ága a borászat és a kertészet. Ebben a kolhozban, amely egész Ukrajnában kiváló borairól híres, hektáronként átlag 10 tonna szőlőt szüretelnek. Tavaly a szőlő kétmillió rubel jövedelmet hozott a kolhozunk. A kolhoz termelési rendszerében nagy szerepet tölt be a villamosság, amelyet lehetőleg minden munka gépesítésére felhasználnak. Villany segítségével készítik elő a marhák takarmányát, gépekkel takarítják a magvakat, préselik a szőlőt és

ugyancsak a villamosenergiát veszik igénybe az asztalos üzem, a deszkagyár, a malom stb. gépeinek meghajtásához. A kolhozunk 12 villanymotorja van, továbbá két nagy gépesített lakatosműhelyt és kovácsműhelyt tart üzemben, a gyümölcs és zöldségtérms szállítására pedig 5 tehergépkocsit használ.

A jövedelemből nagy összegeket irányoztak elő a kolhozbeliek életszínvonalának emelésére. Tavaly a kolhoz 800.000 rubelt fordított erre a célra. Egy mozgóképszínházat, 5000 könyvvel rendelkező új könyvtárat, egy villanytelepet, egy klubot, 500 férőhelyes színházat és egy mezőgazdasági laboratóriumot építettek.

1948-ban 40 kolhozbeli család költözött be a téglából, újonnan épített, kényelmes lakóházakba. T. VOVK.

1500 százalékkal növelték

a grafitedények élettartamát a „Sodronyipar“ rézöntői

ARANYOSGYÉRES. (Kiküldött munkatársunktól.) — 1948 decembert mutat a naptár. Az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ rézöntőjében izgalmas napok követik egymást. A régi olvasztó grafitedények elhasználódtak. Pótlásukban nincs hiány, hiszen elsősorban a legújabb, legújabb minőségű edényeket kaptak. Mégis, egymásután törnek a hevítes következtében. Kétezer kilogram réz leöntése után sorra törnek. Használhatatlanná válnak.

A hevítés közben elhasadt grafitedényekből a tűzbe folyik a folyékony halmazállapotú réz. Idő, munka- és anyagpocsékolás. Megáll a termelés, nő a hulladék, sokasodik a selejt. A termelési görbe süllyedő irányzatot mutat. Ezen a bajon sürgősen segíteni kell. Más hevítesi eljárásra van szükség. De ehhez kísérletezni kell. Legfontosabb feladat, a grafitedények élettartamának meg-hosszabbítása.

Nekilátnak a munkának

Kapros Ferenc almérnök, a rézöntő osztályvezetője és Boar Mihály öntömester nekilátnak a szűknek. Most talán sikerül. A szűk a torkokban dobognak. De az anyag most is erősebbnek mutatkozott az emberi észnél. De nem az emberi akarattal. A grafitedény elpattant, de a munka üteme tovább fokozódik.

— Lassan fokozódó hő kérek — szól Kapros almérnök.

Visszafojtott lélekzettel lesik az eredményt. A grafitedény meleg-

szik, a gáz mind nagyobb hőtermel. Az idegek a pattanásig feszülnek. Most talán sikerül. A szűk a torkokban dobognak. De az anyag most is erősebbnek mutatkozott az emberi észnél. De nem az emberi akarattal. A grafitedény elpattant, de a munka üteme tovább fokozódik.

ÚJ ELJÁRÁSRA VAN SZÜKSÉG

És mindig újabb és újabb kísérletezések követik egymást. Előmelegítés, száraz melegítés... Ismét kudarc. Sebaj! Gyerünk tovább.

Az akarat és az emberi erőfeszítés nem ismer határt. Itt győzni kell. Az egyéves Állami Terv sikeréért kell harcolni.

És a nagy győzniakarást siker koronázza. A kísérletezések hosszú sora nem maradhatott meddő. Elkövetkezett a rézöntő örömmünnepe. A tapasztalatok alapján megkezdtek a hevítest, mely már az elején sikerrel kecsegtetett. A hosszú és fáradságos munka gyümölcsét mindnyájan élvezni akarták. Az egész öntő ott állott a kemence körül. Elérkezett a nagy pillanat...

A grafitedényt a szarítóba helyezték.

— Százhuszfokos melegítés kérek — hallatszott Kapros almérnök fáradt hangja.

A hőfokot elérték, utána hirtelen, hogy hideg levegőt ne kapjon, a kemencében szárazon melegítik tovább. Levegőt nem szabad ráengedni. Öt órán át, lassu emelkedő hőmérséklettel elérik a 900 fokot. Újabb kemencébe kerül át a grafitedény. Most már levegővel adnak rá erős gázt és hevítik 1400 fokig. Mert 1400 fokos hőmérséklettel kell az edénynek kibírnia, hogy az olvasztásra kerülő réz elérje az 1100 fokos olvadási pontot.

A KISÉRLET SIKERÜLT

Az arckokat pirosra festi az öröm. Összekacagnak a szemek. 1948 decemberében már 2000 kilogram réz leöntése után használhatatlanná vált a grafitedény. Ma ez a szám 32.000 kilogramra ugrott.

A munka folyamatossága biztosítva van, a termelési képesség újrászervezve emelkedik, az Állami Terv időközi teljesítése és túlhaladása biztosítva van.

k. s.

A Kolozsvári Állami Opera versenypályásait

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Állami Opera művészeti és műszaki személyzete kiegészítésére pályázatot hirdet. A versenypályázaton meghirdetett állások: 1 szoprán, 1 alt, 1 mezzoszoprán, 2 tenor, 1 bariton, 1 basszus magánénekes, 1 másodkar-mester, 2 korepetitor a zenei tanulmányi csoportban, 1 balerina, 1 ballerina, 4 kartinánsó és 2 kartinánsó a balettkarba. Az énekkarba 3 szoprán, 4 alt, 5 tenor, 2 bariton és 2 basszus betöltésére hirdetnek pályázatot. A műszaki állások között 1 díszletfestő, 1 maszklövő-parókkészítő mester, 1 fészabászó, 1 főkárpító, 2 gépész, 1 szabó és 1 egészségügyi alkalmazott megüresedett helyére hirdetnek pályázatot.

A versenyt 1949 május 10-én tartják meg, délelőtt 10 órakor az Állami Opera helyiségében.

Dr. Sz. A.

helyszíni közvetítés egy iskolaorvosi rendelőből

Világos délelőtt egy kolozsvári elemi iskola felső tagozatában. A folyosóról és az udvarról a tízperces szünet szünet élénk, tavaszi rivalgása hallatszik. Az orvosnő most érkezett. Kérlek a jegyzeteket. Körösök körül nyugodt a világ. Az asztalon a jegyzetek között virág, amit a gondozónő hozott volahonnét; talán éppen a mezből. A vizsgálón ragyog a fehér viaszkos-vízes, szekerényből kikandikál a hallgatósó kagylója. Nem sok a gyógyszer, de ami van, rendbeszedve. A felon igen kifejező propagandakép a gyereklübetkölözistől.

— Van-e betegünk? — kérdi az orvosnő a gondozónővértől.

— Vagy négy.

— Jöjjenek be.

Az orvosnő elégedetten néz körül a rendelőben. A rendelőt, s magát az egész intézményt a Szovjetunió iskolaorvosi rendelőinek mintájára hozták létre a népi demokrácia hirtelen és teremtette meg. Ennek az intézménynek a tanuló ifjúság és a jövő nemzedékek egészsége és fejlődése szempontjából felmerhetetlen jelentősége van. Rövidesen odajutunk, hogy minden iskolának lesz külön orvosi rendelője.

AZ ISKOLAORVOSI ÁLLÁS nemcsak ottallam, nemcsak dísz, ahonnan akkor is jár fizetés, ha az orvos semmit se csinál, mint a régi, polgári világban. Az iskolaorvos munkája nagyon is felelősségteljes valami. Mondhatnánk: itt kezdődik a régi orvostudományhoz egyáltalán nem hasonlító, szociális orvostudomány; az új nemzedék fölépítése; a megelőzés.

Az iskola a város közepén az Óvárosban van. Ide a városnak minden sarjadéka bejár. Munkás és iparoscsaládok gyermekei, értelmiségiekéből kikerült növendékek és polgárcseregetek. Különböző a gyermekek neveltsége, a higiénia-ról alkotott fogalmainak, az eszük és részben a szülei házból hozott előítéletek. Ez az a környezet, ahol az orvosnőnek dolgoznia kell.

— Szabad!

Pöttöm, ötödikes fia. A haja kukkra áll. Egyik szeme vörös. De a gézengúz még így „rockkantan“ is kilátszik belőle.

— Mutasd csak!

— Köthártyagyulladás — mondja magában az orvosnő.

— Ez nekem minden tavasszal van.

— Az lehet, de kezelés nélkül végigkínlódnád vele a szünet. En viszont 4-5 nap alatt rendbeszedlek.

A nővér segít a csepegtetésnél.

Következő. Kelés éktelenkedik a nyakán. A fiucska meséli: Ilyen a kishugomnak is van otthon. Ez pontosan annak az ikertestvérére.

— Nővér! Jegyezze fel a lakáscímet. Ide ki kell menni! A másik gyereket is kezelni kell.

Még két gyerek nyit ajtót. Csupa csekélység. Lábzúzódás, sebek. Most meglehetősen

SÁPADT GYEREK KÖVETKEZIK

A tuberkulózis-próbánál és az ellenőrző átvilágításnál erősen pozitív volt. Injekciót kap. Alapota már erősen javult. Ő az a „bátor János“, aki lementelenül a karját és oldalát az injekciótól elé, akár csak Toldi Miklós a cseh víztől elé, ha valaki húzódik a kezeléstől.

— Az intézetben 250 gyerekből 108 tuberkulusz pozitívot találtunk. Közülük azokat, akiknek a tüdőlelete megkezdte, nyári üdülésre

terjesztették elő.

VALAMENNYIT BEOLTOTTUK tuberkulózis ellen. Nálunk minden olyan gyereket, akinél ez a gyerekkorában nem történt meg, beoltottuk diftéria ellen.

— Lázad! — mondja az utolsó fiúról a gondozónő. A kicsi láz hogy leveri a legvakondatlanabb gyereket is! És hirtelen milyen jó lesz! Magaviselethől máris ki lehet húzni a régi jegyet és meg lehet neki adni a legjobb fokozatot.

— Tartás rendezni!

A hőmérő úgy ül a gyerek hónaljában, mint tojás a madár fészékben.

— 38.6!

A szobácskában csend lesz. Az ószőlő áttelelt egyetlen légy se mer mozdulni. Ugy ül a képen, háptájkban, mintha odaszögezték volna. Eltűnik a vidám csevegés hangulata. Csak a gyerek szuszogása hallatszik. Azt is vezényszóra teszi. Torka piros. Bőrén nincsenek kiütések. A szeme is mintha könnyezne.

— Hazamész! Egyelőre három ilyen port szeűsz naponat. Ha nem izlik, egy kis cukorral is összekeverheted. Hipermangánnal gargarizálsz. A címedet itthagyd. Holnap meglátogatlak — mondja az orvosnő.

— Megnézzük az osztályt! A kanyarójáró-vány a városban már elmúlt, de esetleg mégis kezdődhetik valami.

Az ötödikben a tisztaság kielégítő. A barátságos benyomást az ablakon beáradó nap is előmozdítja.

— Sok baj volt itt ezelőtt, de mióta munkáhozálltunk, rengeteget javult — sugja felénk az orvosnő.

A TORKOKKAL NINCS SEMMI BAJ Kiütés nincs. Még mindig jobb tizszer vaklármát csinálni, minthogy egyszer beüssön a baj. A torok — és általános vizsgálat különben is — időnként — kötelező.

— Doktor néni! Mi lesz az én szemüvegemmel? — kérdi az egyik srác.

— Lesz! De várni kell! — feleli az orvosnő.

— Egy csomó rövidlátót találtunk. Szemüveg kéne! Ilyesmiben még gyengén állunk! — magyarázza. — Nálam nincs krónikus fül-fülgyógyásos gyerek, kezelés nélkül. Mindegyik specialista-hoz kerül. Ott eldöntik, hogy operálni kell-e vagy sem. Nálunk: minden betegség után a fülgyógyult gyereket megvizsgáljuk, hogy nem-e fertőz. A mi feladatunk elsősorban a megelőzés.

Bucuzunk.

AZ ORVOSNŐ SIET AZ EGÉSZSÉGTANÓRÁRA

A hatodikosok közé. Ma a fertőző betegségekről és az ellenük való óvakodásról fog beszélni. Gondolatait rendez. Röpködnek benne a gyerekek multkorú kérdései. Mi lett előbb? A szarmarköhögésnek mennyi a lappangási ideje? Megkeppem? Nincs valami oltás ellene? Mert a testvérem már köhög és az orvos azt mondja: valószínűleg az.

— Nehéz a dolgom. Itt nem lehet kitérni a felelet elől. Nincs parádé! Nem lehet azt mondani: de gyerekek, má fáj a fejem. Nincs kedvem belemélyedni ebbe a kérdésbe. Itt felelni kell! A gyerekek kíváncsisága kritikus és mélyreható. Valahogy majd csak kivágom magam... Dr. Sz. A.

Villanyfényes, korszerű istálló, erős apaállat állomány, példamutató vetés-ellenőrzés Zsibón

ZSIBÓ. (Kiküldött munkatársunktól.) — A község a vetési tervet 62 százalékban teljesítette. Szurduk községgel vagyunk versenyben, járási viszonylatban pedig a szilágycsehi járással vetélkedünk, — ismerteti velünk a munkamenetét Daróczy M. János bíró.

A zsibói község házában fekete tábla függ.

— Mindennap itt tüntetjük fel az előző napon elvégzett vetési munka eredményét. Ugyancsak itt jelezzük, hogy mit végzett ezen a napon Szurduk is. Így, községünk dolgozó földművesei ellen-örizni tudják a verseny menetét.

Néhány nevet olvasunk a táblán.

— Igen — mosolyog a bíró —, Sárközi István, Jung György és Szántó János igen szép eredményt értek el a munkában. Kiténtek.

— Selek Albert pedig, aki a tábla másik sarkában szerepel a lustaságban tünt ki, — szólal meg Flonta Emil jegyző.

Igen jó hatást értek el a fali táblával. Az emberek igyekeznek, hogy ne kerüljenek rá, mint olyanok, akik rosszul végezték munkájukat.

Az önkéntes munkákra tereljük a szót.

Villanytelep létesítése

— Tíz hektárt a legelőből felszántottuk és takarmánnyal bevetettük. Ez a községi bikák takarmánya. A legelőt kitisztítottuk. Saját villanytelepet létesítettünk, most ez látja el a községet árammal. Jelenleg a Horea-utca kikövezése folyik. Tervebe vettük a Szamos megszabályozását. Igen sok földet elhord a szeszélyes folyó. Gátakat építünk, de ezt, természetesen csak az ősszel tudjuk megkezdeni.

— A nyáron teljesen befejezzük bikaistállónk építkezését. De ezt meg kell nézni — indulunk neki a hegynek vezető útnak.

Új, fehér kerítés virít. Több száz méteres gyepes területet ölel körül. Az egyik rekesztékben birkák legelnek.

— Tizenhárom cigánykórást és néhány anyajuhot szereztünk be négyen egyúttal, hogy nemesfajú juhállományt biztosítsunk községünknek.

— Ez a másik rekeszték a csődör helye, ez pedig a bikáké.

A bejárat mellett izléses kisház, Szoba, konyha, kamra. Előtte virágoskert. Juhász József apaállatgondozó lakása.

KORSZERŰ BIKAIÁLLÓ

— Nagyon jó lakás — dicséri kérdéstünkre. Világos, napsütéses a szoba és jó meleg. Itt, a házvégeben most épül a fűkamrák.

Az istálló-udvaron serény munkában vannak. Az ácsok most fejezik be a kerítés utolsó részét. A kőművesek a zaboskamrákat vakolják.

Öt szép svájci bika áll a jászol előtt. Kettő közülük egészen fiatal, másfél éves.

— Ez a két fiatal bika — mutatják a község büszkeségét — egyenesen Svájcból érkezett.

A két állat fülében ott van a plomba, ami igazolja kitűnő származásukat és svájci eredetüket.

Szelíd, jámbor állatok ezek a bikák. Még az idegen ember is közelükbe mehet. Bámész szemekkel nézik a látogatót.

DÜHÖSEN FUJ A „BARÓ”

— Csak a „Baró” nem tűri közelében az idegent — mutatnak az egyik öregebb bikára. Közelebb lépünk hozzá, mire dühös fuvás jelzi a „Baró” ingerültségét.

— Egyedül engem enged közelébe — mondja a dühösen fuvó bika elő lépve Juhász József apaállatgondozó és a vad jószág egy-szeribe megszédülve, játékosan öklel feléje.

— Jól bánok vele, soha meg nem ütöm és az állat, még ez a vad bika is, tudja értékelni ezt — mondja a bikák gondozója. — Akárhogy fel van dühödve, én megfékezem.

Az istálló másik részében szürke lipiczai csődör ropogtatja az ubrakot.

Az istálló teljesen korszerű. Villanyvilágításos, kamélicsálva van. Cement lefolyók gyűlik össze a

trágyalét és vezetik el az udvaron lévő emésztőgödörökhez.

BÜNÖS MULTBÓL A BIZTATÓ JÖVŐ FELE

— Napról napra gyarapodunk — állapítják meg maguk a zsibóiak, majd hozzáfűzik: de csak azóta, mióta megtisztítottuk sorainkat és amióta maga a dolgozó szegényparasztok vette kezébe a község ügyeinek intézését, pedig a községnek addig is volt bevétel, talán semmivel sem kevesebb, mint ma.

Azt már aztán máshol mondják el nekünk, hogy viszont ha a község nem is, de a volt bíró és jegyző nagyon is feltűnően gyarapodott. Stejereanu Miklós, a volt bíró csúrt, kovácsműhelyt épített és házakat vásárolt. Nem magának, hanem az anyjának, sógorának, rokonságnak, hogyha esetleg majd a számonkérés bekövetkezik, akkor ne mondhasa senki, hogy: ime, ezt szerzed magadnak. Az átlátszó trükkkel azonban nem lehet bekötni a falu tisztánlátó szemét és talán már nincs is olyan messze az idő, amikor a volt bírót a falu tettemre hívja, hogy hogyan is sáfárkodott a rábizott közvagyonnal?

t. — k. —

Több bakancs — több ruha

A szövetkezetek új alapokon való megszervezésével a Román Munkáspárt és népi demokratikus kormányunk hathatós segítséget ad a városi és falusi dolgozó tömegeknek.

A falusi szövetkezeteknek az a szerepük, hogy az állami kereskedelmi hálózattal együtt, megszervezzék az árucserét a város és a falu között. Feladatuk az is, hogy az Állami Tervet kiterjesszék a falusi gazdaságokra és a szocialista ipar fejlesztését szükséges nyersanyagokkal támogassák. A szegény- és középföldművesek jobban értékesíthetik termékeiket és egyben támogatják a szocialista ipar fejlődését, ha termelési szövetkezetekbe tömörülve, szerződéseket kötnek a gyárakkal az ipari növénytermelés kiterjesztésére, valamint a husfeldolgozó gyárak állatszükségleteinek ellátására. Ha az ipari munkások több mezőgazdasági nyersanyagot kapnak, könnyebben teljesíthetik és tulszárnyalják a termelési tervet, többet és olcsóbbat termelhetnek és több árut küldhetnek a falvakra.

A biharmegyei Ujpalota községben kenderüzem működik, amely a kender termelésre szerződéseket kötött mintegy 1650 dolgozó földművessel. A szerződéses termelők részére a gyár, minden ellenszolgáltatás nélkül, előlegezte a vetőmagot, a vetési költségek fedezésére pedig minden termelő 1200 lej előleget kapott. Amikor a kender majd eléri a 10—15 centiméter magasságot, a szerződés értelmében, minden termelő újabb 1200 lejt kap, betakarításkor pedig a termés 30 százalékát ugyancsak előlegképpen kapják meg. A kendertermelés egy-egy termelőnek 40—60 ezer lej jövedelmet jelent.

A falvak szegény- és középföldművességének meg kell értenie azt, hogy ha termelőszövetkezetekbe tömörülve szerződést köt az üzemekkel és gyárakkal, előnyösebb feltételek közötti kapja meg a közszükségleti cikkeket és ezenfelül életfeltételeinek megjavításához szükséges jövedelemhez is jut.

57. d.

A szamosújvári és csicsói járás a szamosmegyei vetési csata élén

Sürgős segítséget kell nyújtani a lemaradt községeknek

DES. — (Levelezőnk írja.) A dolgozó földművesség a Román Munkáspárt irányításával, határozott munkával kezdte meg a vetést ezen a tavaszon. Tudva azt, hogy erőfeszítése az egész dolgozó nép érdekében történik és meggyőződés aról, hogy az idejében elvetett mag jobb termést eredményez, az a határozott szándéka, hogy még ebben a hónapban teljesen befejezi a vetési munkálatokat.

Ennek a feladatnak a teljesítése érdekében még a vetési csata kezdetekor önelhatározás alapján a járási szervek versenyt kezdeményeztek. A szamosújvári járás a bethle-

nivel, a csicsói járás a zápróciával, a láposi járás az Iiondaával, a gorbói a kékeivel ket versenyre. A járások közül a szamosújvári, a csicsói, az ilondi és a gorbói vannak az élén. A versenyre kelt faluk közül a Szamosújvárnémeti, Semesnye, Nagyilonda 80 százalékban, Apanagyfalu és Sajóudvarhely 79 százalékban, Magyarzarvaskend, Hosszurév 78 százalékban, Szék 77 százalékban, Bethlen 76 százalékban, míg Várkudu 73 százalékban teljesítették a vetési tervet.

Lemaradtak a vetésben Galgó, Désakna és Mánya.

Akik kiténtek

A végzett munkában a következők kiténtek ki az elmúlt héten: Bartos István várkudui dolgozó földműves, az egyik szomszédcsoporthoz vezetője, minden reggel 3 órakor végigjárta a körzetéhez tartozó valamennyi gazdaságot és idejében mozgósította a munkára. Ugyanakkor jelzőtáblákkal látta el körzetében a bevetett földeket.

A semesnyi vetési bizottság a különösen a gazdasági vezető és a községi jegyző kitűnően szervezték meg a vetést és térképről ellenőrzik a munkálatokat.

Véget kell vetni a kulákmezei-kezdéseknek

Hiányokat és hanyagságokat tapasztalhattunk az elmúlt hét folyamán. Így például Berki Árpád magyardécsi körzetfelelős, arra hivatkozva, hogy neki egyéb dolga is van, teljesen elhanyagolta megbízatását.

A récekeresztúri vetési bizottság helytelenül állította össze a községi vetési tervet. Borodi Petru csicsógyörgyalvi zsiroszázda nem telejstette a vetési tervet, azt hangoztatva, hogy nincs vetőmagja, holott az illető a községi molnár, következésképpen rendelkezik megfelelő mennyiséggel. Chindea Pavel és Storian Gavril Tordavilma községi zsiroszázda pedig egyszerűen szekerestől eltűntek a faluból, csakhogy szabotálhassák a tavaszi vetést.

A szamosmegyei vetési jelentés

tehát azt mutatja, hogy a tervet megfelelő szervezéssel, felvilágosító munkával és mozgósítással idejében meg lehet valósítani, sőt tul is lehet szárnyalni, mint ahogy azt az élenjáró községek példája bizonyítja. A lemaradt községek azonban csak a kemény osztályharc, az állandó eberség fokozásával tehetnek eleget kötelességüknek. Minden erőt mozgósítani kell tehát, hogy a dolgozók nagy nemzetközi ünnepére, Május 1-re befejezhessék a vetési csatát.

DANCIU LIVIU

A MNSz a kraszna-i dolgozók politikai és kulturális fel-emeléséért

KRASZNA (Levelezőnk írja) — Nagy érdeklődés mellett, Amán Antal Központi Intézőbizottsági tag jelenlétében zajlott le a Magyar Népi Szövetség Kraszna járási szervezetének értekezlete. Az egybegyűltek megbeszélésként a Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének a parasztkérdésben hozott határozatát, melyet Nagy Lajos megyei kiküldött ismertetett. Amán Antal a Határozatból a Magyar Népi Szövetség szervezeteire háruló feladatokról beszélt, ezután hozzászólások következtek. Valamennyi a dolgozó földművesek egyre fokozódó öntudatáról tanuszkodt.

MOST ALAKULT MEG

Krasznan a Magyar Népi Szövetség járási szervezetének színjatszócsoportja. Nagy Ferenc, Berký József, Thökölly Tibor és Otvas Gyuláné nyújtanak támogatást a csoport tagjainak. A színjatszók május első napjaiban a „Csikós” című népszínművel mutatkoznak be a közönség előtt. A csoport személyi összetétele biztosíték arra, hogy a kraszna-i MNSz-színjatszók a népi kultúra terjesztésének alapos művelői lesznek.

ERTÉKES ELŐADÁSOKAT hallgatnak a MNSz szervezete egyik tanfolyamának résztvevői. A legutóbbi előadásokat Csizsér Lajos dr. a munkáspárti szövetkezéssel, Rafiu Demeter a nemzetiség kérdéskörrel, Fazekas János az Állami Tervről, Kádár István dr. tanár az ifjúság kérdésköréről tartották.

A tanfolyam május elsején ér véget.

— árn —

Orvost vár és hív Buza község

BUZA. (Levelezőnk írja.) — Ebben a körülbelül kettő és fél ezer fős számláló községben rendkívül elmaradt egészségügyi állapotok uralkodnak. Egymásután ült fel a fejét mindenféle betegség és bizony eléggé gyakori a tüdővész is.

Az ok egyszerű. A község meglehetősen messze fekszik minden egészségügyi központtól, a rettenetes sár pedig némelykor teljesen elvágyja a külvilágtól. A legközelebbi körorvos, akinek igen nagy körzete van 10 kilométerre lakik Buzától. Ez azt jelenti, hogy még súlyos betegség esetén is esetleg két-három napig kell az orvos után szaladni, mert éppen a körzetének legmesszebbmenő részében tartózkodik.

A községben pedig nincs orvos és nincs gyógyszer, még csak egy megfelelő mentőláda sincs a legnagyobb szükség esetén.

Mindent a régi reakciós kormányzatok idején, amikor egyáltalán nem törődtek a nép egészségével, figyelmen kívül hagyták. Pusztulhatott a nép, pusztulhattak a népbetegségek. Ma Népköztársaságunk Kormányza a Román Munkáspárt kezdeményezésére nagyarányú akciót indított népegészségügyünk elmaradottságának felszámolására. Tudjuk, hogy megoldódik ez a kérdés is. A buzai dolgozó földművesek azonban valamennyi támogatással egyetértésben úgy döntöttek, hogy hajlandó egy orvos számára megfelelő rendelőt, lakásról és az eltartásáról is gondoskodni. Várjuk tehát azt az orvost, aki a nép szolgálatában hajlandó Buza községbe jönni és harcot indítani a népbetegségek és az elmaradt egészségügyi helyzet felszámolására.

GARZSIK LAJOS.

Az egyház pénzét használja kizsákmányolásra

CSEGEZ. — (Levelezőnk írja.) Istenféldő egyházi férfinak tartják magukat a csegezi kulákok. Közéjük tartozik Bíró Balázs is.

Bíró Balázs valójában egyházi férfit. Pénztáros. Az egyház pénzéből adogatott kölcsönöket a részvétel csegezi szegényeknek, bízva az evangélium szavaiban, hogy „jótét helyébe jót várj”. S valóban hivatalozott is erre, valahányszor szüksége volt nap-

szamosra. Kapálásra, orvátásra, mozgósította a szegényparasztokat, a legnagyobb munka idején is, azzal íjcsigetvén, hogy soha többet kölcsönt nem ad nekik, ha nem dolgozzák meg a földjeit.

Berki Ferenc csegezi földműves mondja, hogy Bíró Balázs annak idején Antonescu csendőreivel hurcoltatta el öt gyermekét pedig elvezette, mert az egyik lo-

vait őrizte, hozzá mert nyúlni egy almához.

Egy árva leány szolgálatból szerzett edényeit Bíró Balázssal bíta megvásárolni. Bíró Balázs meg is őrizte a saját részére. A leány rövidesen meghalt, testvére pedig keresheti az edényeket. A leány temetésén részt vett az egyházi dalárdán is 100 lej díjért. Mivel a szegény leány családjának nem volt pénze, Bíró Balázs kölcsönöz-

a 100 lejt, s ennek fejében mai napig dílo-gonban tart egy paplanlepedőt és egy dnyteritőt.

Bíró Balázssal csak úgy, mint a többi kizsákmányoló kulákra rájár még a rud. Dolgozó földműveseink könyörtelenül teleplezik a nép előtt s minden eszközzel megadóztatják a kizsákmányolás tovább folytatását.

H. B.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15-35

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkiszámla: 40.625.

Az új betűvetők

Régen, sokkal kisebb dolgokból csináltak csodákat, mint ami a napokban a szolnokdóbkamegyei Magyarborzás faluban történt.

A kékesi hegyek közé zárt falucska alig számlál ezer lelket, de ezek közül is igen sok volt a teljesen írástudatlan. A demokratikus rend ereje azonban behatolt a szolnokdóbkamegyei kis faluba, Magyarborzásra is. Analfabéta tanfolyam indult és a magyarborzasi dolgozó nincstelenség és szegényparasztok komolyan vették Hegyi Mózesné tanítónő intelmét, hogy a nép államának tanult, felvilágosult dolgozók tömegére van szüksége.

— Ujságolvasásra gyűltünk össze — jelentette ki az egyik este a falusi olvasókörben a tanítónő és a megjelentek legnagyobb csodálkozására egyik analfabéta hallgatója kezébe adta az ujságot.

Lassan, nehezen szakadtak ki a szavak az olvasó ajkáról, de mégis a betűk szavakká, mondatokká formálódtak — és az, aki néhány hónappal ezelőtt még a nevét sem tudta leírni: ujságcikket olvasott fel az olvasókörben összegyűlteknél.

Másik alkalommal már másik volt analfabéta kezében zizegett az ujságpapír, hogy aztán egymást váltogatva sorban vizsgázzanak az írás-olvasás elsajátításának tudományából a falu népe előtt a volt írástudatlanok.

A demokrácia felvilágosító ereje ez, amely elsőpri a misztikus csodák világát a helyébe az életet helyesen értékelő tudást adja a tömegnek: kezébe.

(t.— k.—)

A VILÁGOSSÁG, a MNSz napilapja és a FALVAK NEPE, a RNK magyar dolgozó földművesei hetilapjának biharmegyei és nagyváradi szerkesztősége és kiadóhivatala: Nagyváradi, Szigligeti-utca 7. szám alatt van. Távbeszélő: 34-20.

A GRAFIKAI SZAKSZERVEZET kultúraszakosztálya f. évi április hó 24-én, vasárnap este 8 órai kezdettel, December 30 (Unió)-utcai székházában, kultúrestet rendez a szakszervezet kultúrscsoportja javára, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja.

UJBÓL CSÖKKENTETTÉK a husfejadagot Angliában. A kormány ezt a rendelkezését a lakosság nagy elkeseredéssel fogadta. Az új fejadag kevesebb a naborus idők adagjánál. A dolgozók személyenként egy hétre felszelet húst kapnak.

ZENESZÓVAL MENTEK VIZSGÁZNI a mezőszabédi betűvető tanfolyam hallgatói. Négy és fél hónapon át tanulták szorgalmasan a betűvetést. A vizsgán előrehaladott tudásukkal számosan kitűntek.

MAJUS 1-ÉN ADJÁK ÁT A FORGALOMNAK a nagyváradi „Garasce” hidat. A Hősök hídja melletti téren parkot létesítenek és a többi parkokat is rendezik.

ZSAROLÁSÉRT 14 hónapi börtönrre ítélte a kolozsvári törvényszék Weber Radu kolozsvári ügyént. Weber kompromittáló fényképeket szerzett egy kolozsvári nőről és állandóan zsarolta.

Hűvösebb lesz

Közép- és Nyugat-Európában tovább tartanak a gyors egymásfelől beáramló légtömegek közé 24 óránként az Északi jéges-tenger és Izland felől hideg sarkvidéki légtömegek is beáramlók.

Erdélyben tegnap a reggeli —1-3 fokos fagyok után erőteljes felmelegedés indult meg, a hőmérséklet mindenütt elérte vagy meghaladta a 20 fokot. Kolozsváron péntek este 9 óra körül 10 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 763 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASÁRNAP ESTIG:

Megelőzőkkel, holnap ismét legyengülő északi-nyugati szél, ma nyugatról keletre gyorsan átvonuló felhőzet, néhány helyen kisebb eső, esetleg zivatar, később gyors derültség, éjszaka erős lehűlés helyenként tajvani fagy. A nappali hőmérséklet kissé csökken.

A kolozsvári MNSz HIRJEI

Április 23-án, szombaton délután fél 6 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 7 órakor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. sz. alatti állami iskola helyiségében.

Április 24-én vasárnap délelőtt 11 órakor I. kerületi taggyűlés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Délután 5 órakor II. kerületi taggyűlés az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban.

Délután 4 órakor III. kerületi taggyűlés a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti székházban.

A nagyváradi MNSz hírei:

Április 23-án, szombaton este 7 órakor színjátszócsoporthoz próba az Olasz kerületben.

Április 24-én, vasárnap taggyűlés, a RMP Központi Vezetősége Határozatának feldolgozása az Újvárosi kerületben.

Taggyűlés, a RMP Központi Vezetőségének a parasztkérdésben hozott Határozatának feldolgozása az Olasz kerületben.

Kolozsvárra hozzák a volt 101/33 munkaszolgálatos század hóhérait

KOLOZSVÁR. — A magyar igazságszolgálatok értesítették a kolozsvári táblai főügyészséget, hogy letartóztatták Geszth Zoltán volt hadnagyot, háborús bűnöst. Geszth Zoltán 1946-ban 20 évi kényszer-munkára ítélte a kolozsvári népbíróság.

Geszth a 101/33 számú munkaszolgálatos század parancsnoka volt, közismerten kegyetlen ember, a faszizmus hű kiszolgálója, telve fajgyűlölettel. Amikor 1944 nyarán a munkaszolgálatos század élére állították, kijelentette, hogy „kiirtja” a keze alatt dolgozó embereket.

Nem csak kegyelenségeivel verette, de ő maga is kínoztatta a század tagjait. Sok embert kikötöztetett, számolatlanul halálra kínoztak. Hajnali három óráról este kilencig dolgoztatta a munkaszolgálatosokat, silány ellátás mellett.

Egy alkalommal — Lemenye községben — a csendőrök szökött munkaszolgálatost fogtak el. Geszth bent járt a faluban és azzal, hogy századából szökött meg, kikérte a csendőröktől a foglyot. Geszth a foglyot kivitte kegyelensége közé, kikötöztette és korbáccsal verette.

Amikor a szerencsétlen ember elájult, fülénél fogva rángatni kezdte, s letépte a fülét. Ezután addig öntözték vizzel, míg magához tért. Geszth utasítást adott, hogy akasszák fel a szerencsétlen embert, aki nem mondotta meg, hogy mi a neve, azt sem, hogy honnan szökött meg. A kivégzésnél jelen volt Ghidali Mihály munkaszolgálatos orvos is, neki kellett megállapítania a beállott halált. Geszth kegyelenségei követ-

kezében a századnak alig husz százaléka maradt életben.

Annakidején a tárgyaláson számos tanu — a század életbenmaradt tagja — vonult fel, vallomásuk alapján hozta meg a népbíróság az ítéletet. Most újratárgyalják az ügyet.

Geszth Zoltán a budapesti népbíróság átadta a magyar rendőrség biharkeresztési kirendeletének, ahonnan a táblai ügyészség intézkedésére Kolozsvárra hozzák.

Csalót tartóztatott le a kolozsvári milícia

KOLOZSVÁR. — Csalót tartóztatott le a kolozsvári milícia tagjai. Ilea Iuliu kolozsvári Mihai Vi-teazul 14 alatti lakos csalással rendszeresen fosztogatta a „Viktoria” szövetkezet élelmiszerüzleteit. Rendszerint bement az üzletbe vásárolni és miután megkapta a fizetési bont, félrevonult — egy hamisított pénztári bélyegzővel lepecsételte, utána pedig a csomagolóbol felvette az árut. Mindannyiszor két-háromezer

lejjel károsította meg a szövetkezetet.

A csalást a szövetkezet alkalmazottai vették észre s figyelni kezdték a pénztárjegyzékeket. Az elmúlt napokban Ilea újra jelentkezett az üzletben és 1600 lej értékben árut vásárolt, de kiváltani már nem tudta, mert amikor a csomagolóbol jelentkezett, felülélték. Átadták az ügyészségnek.

Világosság sport

Népi kirándulások, teniszverseny és kettős labdarugó mérkőzés, a vasárnap-hétfő sportműsorán

KOLOZSVÁR. — Április 24-én és 25-én érdekes sportműsora lesz Kolozsvárnak. A Megyei Szakszervezeti Tanács a Turista Hivatal, a Vasas és a Grafikai Szakszervezet turista szakosztályai

NÉPI KIRÁNDULÁSOKAT rendeznek. A Vasas és a Grafikai Szakszervezet kétnapos autós kirándulást rendez a Runki-szoros, Runki cseppkőbarlang és a Bélavári havasokra. Meleg ruhát és pokrócot mindenki hozzon magával.

A Megyei Szakszervezeti Tanács és a Turista Hivatal hétfőn reggel fél 9 órakor nagy népi kirándulást rendez a Bükk-erdőbe, ahol délután műsoros ünnepség és 10 tagu zenekar szórakoztatja a munkás kirándulókat. Gyülekezés a Városháza előtt. Mindazok, akik a Tordai-ut közelében laknak, a Feleki vámnál csatlakoznak a kiránduló csoport-hoz.

Az OSP sétatéri pályáin a Tenisz Kerület válogató jelegű

TENISZVERSENYT

rendez, melyen a Dermata, KESE és a CFR legjobb versenyzői indulnak. A háromnapos verseny küzdelmei már szombaton délután megkezdődnek Pusztai, Dolha, Tanasescu, dr. Ádám, továbbá Bekó, Radó, Ujfalvi, Grigercsik, Komoróczy és Albon részvételével, akik egymás közötti versenyben döntik el mind az első, mind a másodosztályban a helyezések sorrendjét.

Április 26-án és 27-én „Május 1” tiszteletére újabb verseny lesz. Ezen a népi teniszversenyen az elsőosztályú női és férfi számokon kívül ifjúsági verseny is lesz.

A „Gh. Gheorghiu Dej” városi sporttelepen a KESE és a CFR kettős barátságos mérkőzést rendez. Vasárnap a

KESE-RATA mérkőzést játszik le délután fél 5 órai kezdettel. Előzőleg fél 3 óra- kor a Dinamo—Hadsereg kerületi bajnoki rangadó mérkőzés kerül lejátszásra. A KESE hétfőn Marosvásárhelyen játszik visszavágó mérkőzést a RATA-val.

CFR—GAZMETÁN

mérkőzés ugyancsak fél 5 óra- kor kezdődik a „Gh. Gheorghiu-Dej” városi sporttelepen. Előzőleg fél 3 óra- kor Acél—Vasas barátságos mérkő- zés lesz.

A többi kolozsvári csapatok közül a Dermata Tordán, a KKASE Bán- fnyhadon, a Victoria Egeresen, a CFR II. Bácsban, a RATA Szamos- ujjváron, a Hadsereg csapata pedig hétfőn Désen játszik. A Textila— Vasas kerületi bajnoki mérkőzést szombaton délután játszik le.

A RNK teniszválogatottja 2:0 arányban vezet Csehszlovákia ellen

BUKAREST — Tegnap délután Groza Péter miniszterelnök, Gheorghie Varilich közoktatásügyi miniszter és Linhardt, a Cseh- szlovák Köztársaság bukaresti követének jelenlétében megkezdőd- tek a RNK—Csehszlovákia nemzetközi teniszmérkőzések küzdel- mei.

Az első versenynapon a RNK versenyzői ragyogóan játszva, kettős győzelmet értek el a világhírű csehszlovák versenyzők ellen. Stancescu Eva 6:3, 6:0 arányban győzött Miskova ellen, a Wert- heim, Caralulic vegyespáros pedig 3:6, 6:0, 6:4 arányban győzte le a Zdvihakova, Krajcic párost.

A közönség kívánságára a Drobný, Csernik csehszlovák páros versenyen kívül bemutató mérkőzést játszott a G. Viziru, Schmidt páros ellen, melyet csak nagy küzdelem után nyert meg a cseh- szlovák páros 2:6, 8:6, 6:4 arányban.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Április 23-án, szombaton este fél 8 órakor: „EGYSZER MAJD IGY LESZ.” B-bérlet.

Április 24-én, vasárnap délután 4 órakor: EGYSZER MAJD IGY LESZ Bérletszünet.

Április 25-én, hétfőn délután 4 órakor PYGMALION. Bérletszünet.

Április 27-én, szerdán este fél 8 órakor: EGYSZER MAJD IGY LESZ Bérletszünet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Április 24-én, vasárnap este 8 órakor: HÁRY JÁNOS. Orosz Beatrix felléptével.

Április 26-án, kedden este 8 órakor: CSODADOKTOR — EGY UKRÁN FALUBAN — MAROSSZEKI HEGYEKBE — ROMÁN RAPSÓDIA.

Április 28-án, csütörtökön este 8 órakor: SZORONCSINCI VASÁR. — Musszorszgjki vigoperájának bemutatója.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Babák lázadása. Előad.—MUNKÁS: Zenci elbeszélés. Előadá- sok kezdete: 3, 5, 7, 9 óra- kor.

VOROS CSILLAG: Babák lázadása. UJ IDŐK: 31. számú Szovjet Hir- adó. — Korcsolyázók. — Utörök

11. sz. — Matej Kazakov. A költő városa. — Repülők napja. — Trópusok alatt.

POPULAR: Találkozás az Elhánál. Kezdet: Fél 6, fél 8, fél 10 óra- kor. Vasárnap és hétfőn délelőtt fél 12 óra- kor matiné.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ majdnem új táska- és patafon. Cim a kiadóban. 2505
 TUZOLTO TÖMLŐT (kenderből), 1 rollost, 60 méter hosszúságban megvételre keres a Sicilia Vattagyár. Wilson-utca 3. Telefon: 13-04. 2531

100 KÖBCENTIS motorkerékpár eladó. Madách 24. 2544
 FLASCHENZUGOT keres megvételre a „Helios” kötöttárúgyár. Monostori-utca 58. 2552

ELADÓ egy modern Schöberl-ágy, két szép csillár s egyéb tárgyak. Macavei-utca 11. 2532

DIOFURNIROS kombinált szekrények, rőkmék, asztalok, székek, toalettek, használt Thonet-székek eladók. Török István asztalosnál, Roosevelt-utca 3. Óvárbán. 2549

LEICA 2:8 Xenar nagyon olcsón eladó. Rákóczi 35., hátul. Tkv. 2563

KOMPLETT háló, mahagoni ebédlő, fehér mély gyermekkosci és egyéb butorok eladók. Tótfalusi Kis Miklós 5. 2563

„PARKER” töltőtoll, márkás borotva és egy „Zeiss” vadász látcső eladó. December 30-utca 10., III. emelet 11. 2614

ELADÓ új brokát selyempaplan, gyapjuval töltve. Györgyfalvi-utca 55. 2615

KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Apáczai Cseri-utca 26., II. 14. 2616

ELADÓ egy rádió. Ugyanott elcsérelhető egy ebédlőszekrény egy rádióval. Kőztársaság-utca 12. 2618

ELADÓ kisebb csónakos Singer varrógép, összecsuksukható vaságy. Cim Plugarilor 18. 2619

ELADÓ kétszemélyes, diófurniros rőkmék. Holdvilág-utca 14. 2620

EGY jókivitelű, modern dió telepháló sürgősen eladó. Dézsma-utca 2., hátul az udvarban. 2621

JÓKARBAN levő ballonkabátot, magastermetre vagy anyagot vennék. Bástya-utca 9. 2622

EGY ultramodern hálószobabutor, jutányos áron eladó. Dávid Ferenc-utca 6. hátul az udvarban. 2623

KERESSEK spanyol-magyar, magyar-spanyol vagy spanyol-román, román-spanyol szótárt. Cim: Select-mezgő pénztáránál. 2625

VERITAS stüllesztős varrógép, kitünő állapotban eladó. Nagyboldogasszony 18. Kerekdomb. Tkv. 2626

OLCSÓN eladók: Két diófa ruha-szekrény, ebédlő, zongora, zöld kombinált-szoba. Horea 50., I. emelet balra. Kétszer csengetni, 1-3 között. 2613

ELADÓ olcsón méhkaptekek, Deszecsukható-utja 102. (Kajántól). 2586

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 30 lej.

Allástkeresőknek szavanként 2 lej.

Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ csónakos varrógép, jóállapotban. Györgyfalvi-utca 75., ajtó 1. 2591

FORD személygépkocsi eladó, esetleg elcséreltem motorkerékpárral, vagy egyéb váradi értékkel, ingatlan, kert stb. Ágoston-utca 10. 2587

ELEGÁNS női ruhák, kosztümök, cipők és egy feles gyermekkerékpár eladó. Petőfi-utca 64. — Háromszor csengetni. 2611

ELADÓ teljes sorozat rádiótechnika villamos forrasztópáka. Egyetem-utca 3., félemelet 9. Déli 1-3 óráig. 2609

NEGYVENKETTŐS erős bakancs eladó. Calea Marat 16. Rákóczi-nygyed. 2583

ELADÓ pointlace-függöny és abrosz, különböző kézimunkák. Ferenczy, Zápolya-utca 16. 2584

IROGÉP (hordozható), zongora (bécsi), tényképezőgép, antik sublót, olajfestmények, gyönyörű könyvszekrény, ebédlőbutorok, hintaszék, stb. eladók. Cim a kiadóban. 2582

PHILIPS rádió, 3+1, eladó. Mócok utja 93. 2607

EGY gyermek sportkosci és egy 22-es gyermek fehér cipő eladó. Király-utca 6., ajtó 2. 2578

ELADÓ sürgősen egy női Singer varrógép. Cim: Helsinki-utca 17. — 2577

ELADÓ kétkerekű taliga. Hosszu-utca 1. Grünfeld. 2603

ELADÓ két paplan. Szabadság-tér 6., ajtó 5. 2602

ZONGORA, bécsi gyártmányu, zongoraszek, kottaállvány, álló modern kerék műkör diófurniros, fiókokkal, ablak rámástól, eladó. Rákóczi-utca 33. Üvegfolysó 2-ik ajtaja. 2604

350 KÖBCENTIS, lábkapcsolós sapersport motorkerékpár eladó, esetleg fizetésként elfogadnék egy jó, nyújtósságú rádiót és pénzt. Boldog-utca 14. 2574

BÉCSI gyártmányu koncertzongora eladó. Crisan-utca 37. Délután 2-3-ig. 2573

ELADÓ mézpergető, üres kaptárak, tizedesmérleg. Traian-utca 26., ajtó 5. 2600

ELADÓ patefon lemezekkel, összecsuksukható vaságy, szekrény. Horea 1., ház mesternél. 2568

RÁDIÓ, Standard, 4+1, eladó 6000 lej. Csertörő 11. szám. 2571

ELADÓ zongora, rőkmék, könyhabutor, vitrin, irógép (Hermes Bébi) és porszívógép. Cim: Erzsébet-utca 16., ajtó 8. 2576

ELADÓ sürgősen alig használt karikahajós Singer varrógép. Esetleg prima rádióval vagy irógéppel csérelhető. Györgyfalvi-utca 77. Tkv. 2611

MODERN, kombinált, szobabutor eladó. Május 1-utca 6. szám, ajtó 2. 2566

PRIMA szőlőoltvány. Megrendelhető olcsó árban Szilágyi Gyula szőlőoltványtelep. Árjegyzéket ingyen küld. Diosig, jud. Bihar. Tkv. 2583

NAGY tölgyfa iratszékény, 2 és fél méter széles és egy 2-ös pénzszekrény eladó. Megtekinthető délután 2-4 között. Szabadság-tér 21. szám alatt, I. emelet 6. 2561

ELADÓ ebédlőbutor, kisebb, nagyobb asztalok, fogasok, tükrök, szekrények, különleges állóóra, edények, rézmózsár. Március 6-utca 2., I emelet 7. 2533

100-AS Sax motorkerékpár, jókarban, eladó. Jugoszlávia-utca 29. 2551

ELADÓ képek, melegítő Vestakályha, három használt fotell, ebédlőasztal. Hora 4., I. emelet, ajtó 6. 2497

REDÖNYÖS íróasztal, jókarban, eladó. Anton Pan-utca 4. 2575

JÓKARBAN levő egyeres konyhakályha eladó. Cim a kiadóban. — Gr. 2602

HALÓSZOBA, ebédlő, 2 rőkmék, férfiszoza, szőnyegek, csillárók eladó. Érdeklődni telefonon 14-87, d. e. 11-1, d. u. 4-6-ig. 2612

OLCSÓN eladó egy mély gyermekkosci, egy járóka és egy kis ágy, matrácok. Rákóczi-utca 17. 2595

JÓKARBAN levő férfikerékpárt vennék. Értekezni Tordai-utca 40., földszint, ajtó 1. Vasárnap 10-1 között. Hétköznap este 8-9 között. Gr. FIGYELEM! Ballont, ruhaneműt, legmagasabb árban veszek. Hirsch, Bolvai-utca 4. 2613

TÖLTŐTOLLJAVÍTÁS, eladás, felületesség mellett. Méder Ferenc, Molotov-utca 22. Tkv. 2606

INGATLAN-IAKÁS

EGYHOLDAS gyümölcsös Kerekdombnál eladó. Értekezni Frimu-utca 25. 2499

ÖSSZKOMFORTOS garzoniert, vagy szoba, konyha, fürdőszobás, modern lakrészt vennék belvárosban. „Sürgős” jelígre. 2529

ELADÓ belvárosban saroktelek. Cim: Ústökös-utca 32. Petyán-telep. 2568

ELCSERÉLNEM egészséges, kertes, egy szoba, komfortos lakásomat, két szoba, komfortos lakással. Balázs, Rákóczi-utca 48. 2542

VILLATELEK, bekerítve, 1000 négyzetméter, Rákóczi-nygyedben 45 ezerért sürgősen eladó. „Vulcan”, Molotov 24. 2555

ELCSERÉLNEM belvárosi, emeletes, két szoba, konyha, komfortos lakásomat, belvárosi, földszintes, kertes, egy szoba, konyha, komfortossal. Cimeket „Csere” jelígre. — 2613

BEKÖLTÖZHETŐ, két szoba, komfortos családi ház, nagy kerttel, beköltözhető egy szoba, komfortos öröklakás sürgősen eladó, továbbá házak, házhelyek, öröklakások, gyümölcsösök a város különböző negyedeiben. Görög ingatlanközvetítő iroda, Molotov-utca 1. Városházával szemben. 2613

MEGVÁSÁROLOK házastelket készpénzzel és havi természetbeni juttatással magános embertől vagy idősebb házaspártól. Amíg élnek, benne lakhatnak. Nyugodt életet biztosítok. Kádár-utca 2. 2613

ELADÓ sörgyár mellett gyümölcsös masszív ház. Plopilor 25. Erdéklődni délután. 2592

BEKÖLTÖZHETŐ, 2-3 szobás öröklakást veszek, kisebb bérházban. Cserelakást adok. Dr. Beréni, Unió-utca 2. 2581

KERESSEK sürgősen szobás, konyhás, kertes házat megvételre. 170.000 lejig. Ügynök kizárva. Cimeket leadni Balcescu (Pszterházi)-utca 13. Délelőtt 11-től délután 3-5-ig. 2573

ELADÓ két hold szentó Kerekdomb fölött. Értekezni Eperjes 6. — Délután. 2597

KÉT szoba, konyha, komfortos, modern, beköltözhető családi ház, nagy telekkel, új deszkagarázs, tyukudvar, hat sertesre ól, fiatal gyümölcsfák, sürgősen eladók. Apur utca 31. 2550

UNIO-utcai üres udvari szobákat elcsérelném távolabbsóvel. Cimeket „Szobacsere” jelígre. 2606

287 NÉGYSZÖGÖLES gyümölcsös telek, házzal, sürgősen eladó. Értekezni Monostor 58. Horváth. 2580

GYÜMÖLCSÖS, Brétfűlaja, kétfertályos, eladó. Kossuth Lajos-utca 5. IV. emelet 20. 2624

ELCSERÉLNEM központi garzon lakásomat, szintén központban levő szoba, konyha, összkomfortos lakással. Cim a kiadóban. 2580

ATADÓ sürgősen központban bármilyen célra alkalmas üzlethelyiség lakással együtt. Cim a kiadóban. —

ALLAST KERES

BEJÁRNA jobb asszony, főzést, takarítást vállal. Ilie Macelar 10., ajtó 1. (Volt Zsák-utca.) 2600

ALLAST KAPILAT

PERFEKT takarítónő, főzni tudó, 8-4-ig, vasárnapi szabaddnappal felvétetik. Majális-utca 12. 4-6-ig. — 2590

EGYSZERŰ, szerényigényű, idősebb nő felveszek május 1-re házimunkára. Cim a kiadóban. 2585

EGYEDŰLŐ, gyermekszertető, középkorú nő keresek, háztartásom vezetésére. Csak bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek 10-1-ig. Erdély Imréné, Augustus 23-utca 33., I. 14. 2605

MEGBIZHATÓ mindent st keresek. Papp Tiborné, Petőfi-utca 31. 2563

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kikölcsonzése, eladása ORCHIDEA-nál, Dózsa György-u. 22. Tkv. 2610

FIGYELEM! Tökéletes, szép, tartós ondulást „Baier” hölgyzodásnál csináltathat. Jókai-utca 3. 1174

EGYHÁZI SZEREK, szentképek, medailonok, imakönyvek, szobrok stb. Anca könyvkereskedésében kaphatók. Molotov 43. 2476

BÖRÖND- és retiküljavítást olcsón vállalunk. — Szaniszló és Schwartz, December 30 (Unió)-utca 7. Tkv. 2610

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kikölcsonzése. „Dahlia”, Horea-utca 35. Tkv. 2593

VAN GYAPJUJA? Hozza el felszövés végett engedélyezett készítővő takácsmühelyembe. Klinzsi-utca 8. Óvár. 2593

VARRÓNÓ kosztümöket, ruhákat, legkényesebb izlések megfelelően készit. Fürdő-utca 16., I. 6. 2610

ELVESZETT TORDÁN egy aktatáska az ADRIAI Állami Biztosító irataival. Becsületes megtaláló az aktatáskát megtarthatja, a tartalmát adja át Schwartz bőrzületben a hid mellett. 2601

GYERMEKE mosolyát pillanatképekben örökítjük meg. Sárdi foto, Dózsa 16. 2613

BUCSY vállal hangszerjavítást, hegedű, zongó és fogkefe szörzését. Molotov 30. 2627

Poloskát
Petéstől
Paragázzal
 néhány óra alatt végleg kilt a
„Tisztség” Vállalat
 Teljes garancia!
 Felvételi hely: „SLOVA” Iroda, Főter 30

(Volt Ric) „Munkás” mozgó Patak-u. 7
 A legjobb ünnepi műsor
„Zenei elbeszélés”
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
 Vasárnap MATINÉ!

Felhívás!
 A napokban megjelent a
Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Történelének (Párttörténel)
 második magyaryelvű kiadása. Vidéki szervezetek, káderiskolák, magánosok a
„LIBRARIA NOASTRA”
„A MI KÖNYVESBOLTUNK”-nál
 (Cluj, Piața Libertății No. 33) szerezhetik be
100 lejes áron
 Az összeg előzetes beküldése esetén a szállítás portó- és díjmentes
 Rendelésnél ügyeljünk a fenti címre

OASANU-negyedben egy nagy szoba, konyhás ház, Dermata közelében 2x1 szobás ház, állomás közelében 3x1 szoba, konyha, kerttel, III. kerületben 2 szoba, komfort nagy telekkel, 1 szobás, komfortos öröklakás egy szoba ellenében beköltözhető, gyümölcsösök, villák, családi házak eladók.
 MEZEY-ügynökség, Dózsa 16.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,
özv. Incze Gerőné
 szül. Darkó Ilona
 87. életévében folyó hó 15-én elhunyt.
 Emléke legyen áldott!
 Magyarigen, 1949 április 17.
özv. Bálint Józsefné,
 dr. Eöry Istvánné,
 dr. Incze Dezső,
 dr. Incze Béla,
 Rotoridosz Istvánné,
 mint gyermekei

Schuller Márton
 kályhásmostor
 folyó hó 22-én elhunyt. Temetése 25-én, hétfőn d. e. 11 órakor lesz a temető nagykápolnájából.
 A gyászoló család

A „POPULAR” és „MAXIM GORKI” mozgó
 bemutatják a „MOSFILM” legújabb remekművét
 1949-es produkció!
Találkozás az Elbánál
 Főszerepben: **Liubov Orlova és Grigore Alexandrov**
 a nép művésze Sztálin díjjal kitüntetve.
D. SOSTACOVICI zenéje.
 Az előadások pontos kezdete:
POPULAR: 3:30—5:30—7:30—és 9:30-kor
MAXIM GORKI: 3—5—7—9-kor
 Vasárnap, apr. 24-én és hétfőn, apr. 25-én d. e.
Matiné!

Már most
 250 lejes negyed sorsjeggyel résztvehet
 az Osztalysorsjáték
 II. osztályának húzásán
Vásárolja meg idejében sorsjegyét